



Vol. LXV.

No. 4

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK
AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

OBSAH:

Z naší matriky AOS. — T. G. Masaryk (k jeho úmrtí). — V. Konečný: Za čistým štítem! — K. Prchal: Br. J. J. Zmrhal pětadesátníkem. — Jos. Čermák: O všeličem a trochu také o nás. — K. M. Prchal: Sestrám a bratřím v Milwaukee. — V. H. Žižka: Representative Sokol Writings. — Zprávy organizační: Předsednictvo AOS. — Náčelnictvo AOS. — Ú. Vzděl. sbor AOS. — Župa Střední. — T. J. Sokol Milwaukee. — Župa Východní. — Župa Severovýchodní. — F. L. Mušil: Památce našich hudeb (báseň). — Vzpomínáme roku 1893. — Kam patří naše děti? — Závod dorostenek župy Severovýchodní. — Adresář obce, žup a odborů. — Jarka Jelínek: Tělocvičná hlídka.

SEPTEMBER, 1943

Office: 2348 Clinton Ave., Berwyn, Ill.

✱ Entered as Second Class matter May 23, 1929, at Post Office at Berwyn, Ill., under the Act of March 3, 1879. ✱

Sokol Americký

Official Organ of the American Sokol Union.

Vychází 15. každého měsíce v Berwyn, Illinois.

Pořadatel:

JARKA KOŠAŘ

1928 S. Cuyler Ave., Berwyn, Ill.

Editor:

Výpravčí: JAR. TUREK

2348 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny, a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevracejí a neschovávají déle nežli od čísla do čísla.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se člen sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ke které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy s adresami oznamuje jednatel aneb účetní jednoty jednateli Předsednictva a též výpravčímu každý měsíc.

Úřadovna Předsednictva A. O. S.

VÁCLAV KONEČNÝ, jednatel

(Úřaduje od 9 hod. ráno do 4 hod. odpo.)

2345 So. Kedzie Ave.,

Tel. Rockwell 5085

Chicago, Ill.

KAREL M. PRCHAL,
starosta,

2419 S. Scoville Ave.,
Berwyn, Ill.

JARKA JELÍNEK,
náčelník,

1408 W. 18th St.,
Chicago, Ill.

KATA DANKO,
náčelnice,

4955 Henderson Ave.,
Chicago, Ill.

JOSEF FALTA,
pokladník,

3404 W. 26th St.,
Chicago, Ill.

JAR. J. ZMRHAL,
předseda Ústř. Vzděl. Sboru,
4301 W. Cullerton St.,
Chicago, Ill.

JARKA KOŠAŘ,
vzdělavatel Ústř. Vzděl. Sboru,
1928 S. Cuyler Ave.,
Berwyn, Ill.

Z NAŠÍ MATRIKY AOS.

Sokol Nová Vlast, Cleveland, O. — S přestupním listem přijat od jednoty Tyrš Krátký James. Vystoupili: Včelka Frank. Zemřela: Tichá May. Změna jména: Pliska Věra na Jícha.

Sokol Tyrš, Cleveland, O. — Odstoupili: Jindřich Pechman, Růžena Pechman, Josef Říha, Doris Novák, Vlasta Zajíc. Vyloučení: Emily Vaněk, Marian Velíšek, Helen Velímek, Anna Dubský, Mildred Kříž, Wilma Mařík, Frank Moulis, John Mikes, Marie Nikolof, Hatti Olme R., Albert Pechman, Susan Pechman, Rudolf Procházka, Jerry Slabý, Marie Smolik, Ant. Zalníck.

Sokol Havlíček Tyrš, Chicago, Ill. — Noví členové: Robert Chvoja, Frank Kotásek, Ljubomír W. Skala, Karel Machotka, Josef Brož.

Sokol Milwaukee, Wis. — Odstoupil: Schwach Frant. Zemřel: Holub Frank.

Sokol Minneapolis, Minn. — S přest. listem přijata: Jennie Marek. Odstoupili: Pauly Seiler, Bob Červan, Lytta Seilerová, Syllye Němec. Vyloučen: Formánek Petr.

Sokol Haugen, Wis. — Zemřela: Počta Karolina.

Sokol Cedar Rapids, Ia. — Nový člen: Geo. Shultz. Zemřeli: Kosek Ch., J. J. Hrbek, S. W. Shanka.

Sokol Cedar Rapids, Ia. — Noví členové: Charles Smrček, John Vosatka. S odstupním listem přijati: Jos. Stejskal, O. Ambrož, John Pazour, Jos. Němec. Zemřeli: John Havlíček, Jos. Brejcha, F. Machovský, J. Sedenka. Vyloučen: Pfaf Frank.

Sokolice Renata Tyršová, Cedar Rapids, Ia. — Nové členky: Blanche Stehlík, Bessie Anthony. Odstoupily: Carolyn Shanka, Vlasta Bezděčný Sulík. Vyloučeny: Rose Rygr, Betty Kuchera, Antonie Doupník.

Sokol Ennis, Tex. — Noví členové: Libbie Žaludek, Libbie Petr Pavelka, Libbie Lažnovský, Lobbie Pavelka, John Kopeck, Josef Kroch.

Sokol Houston, Tex. — Znovu přijati: Anna Klíma, Frank Klíma. Vyloučen: Aug. Kubena.

Sokol Portland, Ore. — Zemřela: Geneva Videk.

Sokol Wilber, Nebr. — S přest. list. přijat od Sokola Brush Creek V. J. Kohout.

Sokol Fugner-Tyrš, So. Omaha, Nebr. — Vyloučení: Joseph Dytrych, Jind. Němeček.

Sokol Omaha, Nebr. — Zemřel: Václav Beran.

Sokol Curtis Bay, Md. — Znovu přijat: Antonín Kalivoda.

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

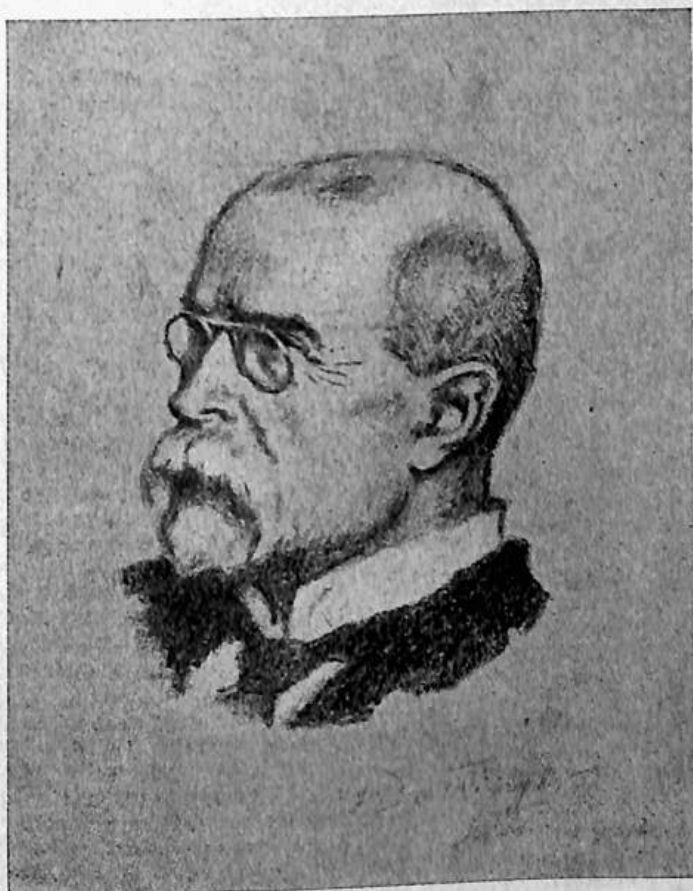
Ročník LXV.

Berwyn, Ill., 15. září 1943.

Číslo 4.

VZPOMÍNÁME

úmrtí největšího Čecha, státníka známého celému světu,
presidenta-Osvoboditele T. G. Masaryka.



T. G. Masaryk

Masaryk jest již dnes českému lidu legendou. Stal se národním světcem, když byl tak dlouho národním kacířem. A přece vede přímá cesta od bojů protirukopisných k boji za český stát; je to týž muž, který kácí předsudky a horlí proti mělkému a bezdu-

chému vlastenectví a který boří Rakousko. Učitel nebo politik, kritik nebo revolucionář je to vždy Masaryk, bojovník za poznanou pravdu a utlačované právo. Jeho život je věčným zápasem. Zápasí s problémem a když jej rozřešil, zápasí za uplatnění

výsledku. Nesnáší omylu, bludu a klamu, lež nenávidí a co má spadnouti, strhne. Popírá neodporování zlu, v tom je pravým protichůdcem svého velikého příbuzného Lva Nikolajeviče Tolstého. To jest mu leností a zbabělostí. Cosi z božích bojovníků je v něm a to jej pudí k boji za pravdu rozumu právě tak, jako za pravdu života, za právo individua jako za právo národa; proto shledáváme se s ním na konci nepřekvapení jako s prezidentem republiky, když jsme jej na počátku jeho veřejné působnosti viděli v klatbě všech oficiálních veličin. — Tomáš Masaryk pochází z lidu a zůstal mu věren. Jeho otec byl panský služebník na dvoře v Hodoníně, rodem uherský Slovák, matka byla Hanačka. Měli více dětí; Tomáš byl prvorozený. Narodil se dne 7. března 1850 v panském domě hodonínském, v dětských letech scestoval však celou krajinu, poněvadž rodiče dle svého povolání byli nuceni stěhovati se ze dvora na dvůr. Hošík prosperoval na těle i na duchu, takže školní představení doporučili rodičům dáti jej na studie. Přirozeně pomýšlelo se, aby byl učitelem. Prošel tudíž dvě třídy hustopečské reálky a vyčkával pak doma zákonného věku pro učitelský ústav, vypořádaje ve škole i na kůru jako učitelský mládenec. Prakticky počíná se však jeho zaměstnání jevit jako málo užitečné. Rodiče rozhodnou se dáti jej na řemeslo. Je odvezen nejprve do Vídně a vstoupí do větší zámečnické dílny, uteče však od nudného a duchamorného díla. Jest pak kovářským učedníkem doma na vsi. Náhodou spatří jej bývalý učitel a důrazně domlouvá rodičům, aby nenechávali ladem takový talent. Masaryk se tedy vrátil k učitelování a vlivem kaplana své farnosti pustil se dál a výš, do latiny a na gymnasium do Brna. Již tenkrát budil se jeho hloubavý duch a ocelil jeho tvrdý charakter. Pozoroval lidi a věci kolem sebe a zajímal se o otázky, které mohly se zdáti všetečnými. A již tenkrát nesmlčel co poznal a nezapřel co si myslil. To vedlo k prvnímu konfliktu, jeden z nich se ředitelem ústavu pro otázku svědomí (možno jíti pokrytecky ku zpovědi?) byl zvláště ostrý a vedl k vyloučení z gymnasia. Masaryk opustil Brno a odebral se do Vídně, kamž Morava měla spád. Již tenkrát uměl nejen německy (matka měla německé vychování, střední školy byly německé), nýbrž i polsky a francouzsky, nehledě ku znamenité znalosti jazyků a literatur klassických. Gymnasijsní studia dokončil r. 1782 s výborným prospěchem. Na universitě věnoval se nejprve filologii, ale opustil ji zhnusen slovíčkářstvím a pedanterií, aby přešel k filosofii, vědám pozitivním, přírodním i du-

chovým. Ale co ho táhlo k filosofii nebyla čirá theorie, problémy formálně logické a poznatkově, tím méně pak data jednotlivých věd exaktních. — Hledal smysl života, hledal odpovědi na mučivé otázky vlastní bytosti a mravní osobnosti vůbec! Jeho filosofie neměla býti systematická, hotová a přesná, ale za to praktická, živá a užitečná. Byl činný v akademickém spolku, pracoval politicky a přednáškově a vyhledával styky s dělnictvem. Promoval v r. 1876 a odešel jako vychovatel do Lipska, kde se stýkal s Fechnerem, aniž podlehl jeho poetickému pantheismu. — Zde se také seznámil s mladou Američankou, miss Charley Garriguovou, která se stala o dvě léta později jeho chotí a spolupracovnicí. Mezitím vrátil se do Vídně, aby se pokusil o habilitaci. Dosahuje ji ne bez překážek v roce 1879 spisem o psychologii sebevraždy. ("Selbstmord als Massenerscheinung der modernen Zivilisation.") Jest to trpká analýsa moderního člověka, nezakotveného, neoprávdivého, a již tu objevuje se hluboký náboženský cit a mohutný mravní pathos Masarykův. Když kniha vyšla, vzbudila neobyčejný rozruch a učinila jméno autorovo rázem slavným. Byl to jeden z největších literárních úspěchů doby. Ve Slovanské besedě vídeňské přednášoval po celou dobu svého pobytu ve Vídni. S pražským vědeckým světem nebyly styky valné. Až roku 82. povolán odtud na rozdělenou právní universitu jako český profesor. Z dnešní perspektivy byl to historický čin. S Masarykem přišel do českého života kvas, který jej zevnitř úplně proměnil. Hned roku následujícího zakládá kritický časopis vědecký "Atheneum" citě dobře naléhavou potřebu zotvírání oken, volného vzduchu, širokých obzorů. Všechno co cítilo moderně, svěže a pokrokově kupí se kolem něho. Instinktivně vytušil se v něm silný člověk, přímý duch, někdo, jenž vykročí s důrazem a promluví hlasitě v prostředí zatuchlém a tichošlápském. Jest příznačno, že prvním jeho projevem v Praze byla veřejná přednáška na technice o Blaise Pascalovi. Bylo to jako krásný hlas prorokův. Palčivá otázka náboženská vržena do líných duší hovicích si v běžném liberálním indiferentismu, stejně chudém a nevědomém, jako nadutém. Co se stalo z národa Husova a Chelčického? Čím jsou mu dnes a čím měli by mu býti? Ten problém již Masaryka nepustil. Roku 1885 vydává "Základy konkrétné logiky", ale cena spisu není v jeho comtovské snaze o logicky utříděný vědní systém, nýbrž ve vypracování pojmu realismu, který mu vyrůstá v kategorický imperativ: pronikej k jádru věci, myslí kon-

krétně a jasně, dle poznaného jednéj. Ale současně již zaměstnává se otázkou slovanství a při tom otázkou našeho národního charakteru. Ve spisu o "Slavjanofilství I-vana V. Kirějevského" podává kritiku slepého vlastenectví (Co je české, to je hezké a Němec dědičný nepřítel, jehož třeba nenáviděti) a konstatuje duchovou tragiku českého dějinného rozlomu, nuznost moderní české povahy a nutnost návratu znovu na tradici předbělohorskou, ale ovšem ne proto, abychom byli ji strženi zpět, nýbrž, abychom postoupili na tomto základu vpřed. Mezi tím, roku 1886, propuká spor o Rukopisy, spor vědecký, rozbourivší však celý náš tehdejší svět měrou nám dnes těžko pochopitelnou. V tomto boji, který vyvolal, držel a řídil, je již Masaryk celý, svůj, bojovník, který neleká se rány, ani té, kterou dává, ani té, kterou přijímá. Celý národ zápasil s ním se zoufalstvím přímo dojemným o své památky, jako by na nich visel jeho život. V tom však Masaryk právě shledával důvod nepopustit a probojovat věc až do konce. Národ nesměl zakládat svůj život na lži, a kdyby na ní třeba skutečně visel. "Čest národa vyžaduje obhájení resp. poznání pravdy, nic větší je mravnost a zmužilost uznávající omyl, než obhajování omylu, jež třeba celý národ sdíli." Bylo to bolestné, ale bylo to povinností, byl to lék. Masaryk byl od té doby poznamenán, ale boj nebyl bojován nadarmo. Od té doby počali se v Čechách lišit duchové a srážet dva proudy, vystupovali směr pokrokový, který zachvacoval všechny obory veřejné činnosti. Již roku následujícího zakládá skupina mladých, jež možno nazvat žáky Masarykovými, 14deník "Čas", později je to týdeník. Hned v prvním čísle zaměstnává se radikálně, v původním smyslu slova: Jíti až ke kofenům, problémem politickým, problémem malého národa. Nebylo to šťastné (známý článek H. G. Schauerův) a odpovědnost přistěna starovlasteneckým táborem ovšem Masarykovi. Byly v něm tehda obě politické strany, Staročeši i Mladočeši, ale ze skupin, která dostala titul realistů, vyvíjela se znenáhla účtyhodná frakce, ne sice počtem a společenskou mocí, ale intelektuální převahou, odbornou kvalifikací, evropskou školeností. Bylo navazováno jednání o vstup do aktivity pomocí kooperace s panující stranou Riegrovou. Přes slibný začátek, nepodařilo se. Naproti tomu vzestupující strana mladočeská dovedla si realisty získati. A tak při slavných březnových volbách roku 91 Masaryk byl zvolen za města: Písek, Domažlice, Klatovy, Sušice. Nebyl však dlouho poslancem ve straně Julia Grégra.

Sotva tři léta. Politickému prostředí tehdejšímu byl přece jen ještě příliš cizorodým. Nemohlo ho snést a on nesnesl je. Složil mandát a věnoval se práci literární. Bylo mu samému třeba dobrati se nejprve pochopení smyslu a cíle národního života, aby mohl vytýčiti smyslu a cíl politického snažení a aby mohl přiložit měřítko na dosavadní politické poměry a strany. Učinil tak svou "Českou otázkou" a "Naši nynější krisi". Spisy z r. 1896. Jemu politický program musil vyrůstat z celého světového názoru a mít podstatný obsah mravní. To se ovšem tehda v Čechách nechápalo. (A chápe se dnes?) Jedněm bylo to nestravitelné, jiní nad tím krčili rameny, nebo se pohrdavě usmívali. Co má dnešní život, plný horečného chvatu, s naléhavými hospodářskými úkoly a komplikovanými právníckými a technickými otázkami, s jazykovými a ostatními národnostními spory, co má všechno toto společno s náboženstvím? Kam dnes s Husem, Chelčickým a Komenským, s problémy české reformace, českého probuzení a národního charakteru? Potřebujeme úspěchy ve Vídni, říkali jedni, potřebujeme české státní právo, prohlašovali druzí, radikálnější. Ale ten justamentální, nekulturní, krklavý radikalism, který u nás ovládal veřejnost, tisk, celou politiku, byl právě tím opakem realismu, tím co musilo býti překonáno. Pouhé zdůrazňování dokumentárního, historického práva nestačí a není vůbec ještě politikou. Je třeba hledati a najíti schůdné cesty k cíli a opatřiti sílu, která může nás k němu donést. Co je to samostatnost? K čemu je stát? Sám o sobě není než formou, je pouze možností plného využití národního života, ale obsah tu musí nejprve být, musíme mít něco svého, čím bychom tu státní formu vyplnili, lépe, čím bychom ji teprve sami dle svého, ze svých potřeb a tužeb utvářili. My musíme věděti nejprve, kdo jsme, jaký jsem to člověk, říkám-li jsem Čech, jaký je to národ, český národ, co chce říci světu, že chce svůj stát, že reklamuje své staré státní právo? My musíme mít tedy celý obsáhlý program kulturní a názor životní, který nemůžeme čerpat hotový ze své velké minulosti, ale který zamyslíme-li se nad ní můžeme najít. Kam směřoval celý historický projev našeho národa? Co bylo fundamentální myšlenkou našich dějin: humanita, čisté lidství, mravní obroda, opravdovost a přisnost, to jsou idee, které přinesli lidstvu na přelomu nového věku naši největší lidé. Jest určitý smysl v našich dějinách a máme svůj národní svéráz, třeba byl nepřízní politických osudů v posledních stoletích zasut a pokažen, jest třeba jen jej o-

prostiti a znovu si uvědomiti, abychom se povznesli opět na úroveň svobodných národů a získali tak předpoklady obnovení své samostatnosti. Musíme své právo doložit živými doklady, musíme je učiniti i právem přirozeným. Poněvadž samostatnost byla mu plodem národního růstu, jeho kulturního zrání, popíral význam divokých, nepodmíněných, předčasných útoků, které ostatně v podstatě musily zůstat za platných poměrů inkoustovými a slovními. Žádal práci důkladnou, ne hlučnou, ne vděčnou, práci především od každého, na sobě samém, pak na národa roli dědičné v mezích daných možnostmi dějinné situace a na tom místě, na němž ten který stojí, dle jeho nejlepšího vědomí a svědomí. Práce má být radostná a svobodná, ať je to jakákoliv, každá je důležitá. V tom je dle něho smysl a vážnost novodobé otázky sociální, že jde tu o zachránění lidství milionů ztotočených mechanismem kapitalistického řádu výrobního, že jde tu tedy konec konců opět o krutý problém mravní. Zde staví se Masaryk kriticky proti Marxovi. Socialismus není mu pouhým systémem dokonalejší ekonomie (Sociální otázka z r. 1898). Ne že by hmotné postavení dělníka bylo mu lhostejno. Naopak, byl to on, který se odvážil hájit "nevlasteneckou" sociální demokracii. "Co může dělník vědět nebo soudit o své vlasti v zatuchlé jizbě, kde děti jeho hynou hmotně i mravně?" Nejprve je třeba opatřit dělníkovi lidskou existenci a pak teprve chtít, aby byl člověkem, tedy i vlastencem. Ale v tom je právě ten sociální idealismus. Spravedlnost hmotná, rovný příděl důchodů, vylovení vykořisťovatelů, to není jádro otázky, nýbrž pouze podmínka řešení. Jádrem je právě ten ideál humanitní: možnost státí se lidmi, jako bytostmi mravními a osobnostmi kulturními. Na programových zásadách Masarykových založena v roce 1900 "Česká strana lidová", později Pokroková, a "Čas" stal se deníkem. Byla to nevelká, ale vnitřně ucelená, uvědomělá a sebevědomá skupina energické kritiky a propagandy. Vůdce strany získal mandát do říšské rady rakouské na Valašsku r. 1907 v souřadění s moravskou stranou lidovo-pokrokovou a až měl jen jednoho druhá, získal si v parlamentě a politické veřejnosti státu zcela mimořádnou posici. V Evropě zaznělo jeho jméno politicky zvučně poprvé při sensačním velezrádném procesu jihoslovanském roku 1911, který byl prvním, velmi nemotorným, náběhem k zločinné rakousko-uherské politice protisrbské. Masaryk prostudoval případ a usvědčil rakouské vyslanectví v Bělehradě z falšování dokladů a rakouský zahraniční úřad z inscenace

aféry za průhlednými účely. Od té doby věnuje pozornost stahující se bouři, jejíž propuknutí v katastrofické hrůze evropské války pokládá za nezbytné. Jeho politika stává se přípravou na převratné události a vede ku sblížení jeho strany se staršími směry radikálními. Výstřely v Sarajevu je světová konflagrace vyvolána dříve, než se kdo nadál. Masaryk není jí překvapen, odjíždí v západě do Holandska, aby se informoval o situaci a zvláště o vyhlídkách našeho národa. Po důvěrných poradách s členy českými politiky odebral se za hranice definitivně v prosinci 1914, aby pracoval výhradně a cílevědomě na díle české revoluce. Po krátkém pobytu ve Švýcařích a v Paříži stává se v roce 1915 profesorem na "Ústavu pro studium slovanských národů" v Londýně. Jeho dobré jméno v učeném světě, které mělo již evropský zvuk, bylo mu znamenitou rekomandací i pro jeho práci politickou, která musela se rozvíjet v prostředí neobyčejně nepříznivém a za poměrů zvláště svízelných. Český národ, jeho minulost, současné poměry i politické snahy byly na západě ve směrnatných kruzích právě tak, jako v široké veřejnosti téměř naprosto neznámy, naproti tomu Rakousko mělo velmi dobrou pověst a starou, příznivou tradici, jak diplomatickou, tak hospodářskou. Přes to pustil se prostý český profesor, jakmile přibyl mu v září roku 1915 hlavní spolupracovník Beneš, v přímý zápas s jednou z nejslavnějších velmocí tohoto světa, spoléhaje, že co je prohnílé, vnitřně neopravdové a nemravné, nemůže obstát proti živému, pravdivému a zdravému, byť bylo sebeposvěcenější historickou tradicí a sebevyzbrojenější všemi vražednými nástroji moderní techniky. A opravdu dařilo se poctivé a otevřené, systematické a vytrvalé práci Masarykově a jeho obětavých pomocníků z řad emigrantů i zahraničních usedlíků vyvolati a zorganizovati hnutí, které překonalo počáteční lhostejnost dohodových národů i jejich oficiálních představitelů. Když v březnu r. 1917 povalením bezduchého a zřejmě germanofilského carského režimu otevřela se naděje prospěti naší věci v Rusku, odebral se Masaryk krátce potom i tam, aby věnoval se organizaci českých revolučních sil. Stav, v jakém slovanskou veleříši zastal, neopravňoval ovšem k optimismu. Netajil se také obavami, že rozvrat bude pokračovati a povede k úplnému moenskému ochrnutí a strašlivé vnitřní křeči. Bolševický převrat zastihl jej v Moskvě, a měl příležitost zde a později v Kyjevě osobně poznati všechny hrůzy takové davové explose, jakou byla tato revoluce dělníků, vojáků a sedláků. Autor

"Ruska a Evropy" dovedl se ovšem divati na tragické události, které příliš živě dotýkaly se našich zájmů a zájmů všech zápasících mocí tohoto světa, mocí politických i sociálních, než aby nevyhnucovaly přímou účast buď pro nebo proti, jinýma očima, očima inteligentního a humanního soucitu, který diktoval krajní zdržlivost a úzkostlivou neutralitu našich vojenských sil. Prakticky nebylo však možno zůstat v naprosté pasivitě uprostřed srážejících se vln. Ale vůdce českého revolučního hnutí byl tou dobou již v Americe. Mluvil tu v bezpočtu veřejných shromáždění, pracoval neúnavně publicisticky, navštěvoval osobnosti v popředí veřejného života a podařilo se mu zaujati upřímně pro českou věc duševně tak zpřiznženého presidenta Wilsona. Mezitím zrály události překotným tempem. Němci nadiktovavše bolševikům mír Brest-Litevský chystali se zdrtit sebranými silami poslední ranou západní spojence. Naše armády v Rusku, ovládnuvše po konfliktu omškém záhy celé Závolsi, strhly na sebe rázem pozornost celého světa a dokázaly, že dovedeme býti spojencem velmi cenným.

Masaryk vrátil se do Evropy a česká národní rada v Paříži nebdla dohodě formaci samostatné armády, která by spolu s vojsky ostatních civilisovaných národů světa odrážela jarní germánský příval na francouzské půdě. Nabídka byla přijata a tím uznána naše neodvislost. 15. října 1918 mění se národní rada pařížská v revoluční vládu českou a Masaryk stává se jejím presidentem, aby za krátko stal se prezidentem osvobozené republiky Československé, vitaným s nesrovnatelným nadšením lidem veškeré vlasti. Nebyl by to ten Masaryk, kterého známe a ctíme, kdyby svůj úřad považoval za konec své práce, čestný odpočinek, reprezentační místo a ne nový úkol, ten nejodpovědnější svého života. Proto také se mylí, kdo se domnívá, že president zůstává stranou politického jednání. Jest ovšem povýšen nad efemérnost denní aktuality a tím spíše nad běžný náš svár stran, ale sleduje každou i tu nejdrobnější otázku a dovede zasáhnouti v pravý čas iniciativně i, je-li třeba, svým vetem. Jeho poselství jsou velkorysími programovými návrhy, dotýkajícími se směle nejpalčivějších problémů doby, ale zároveň jaksi odhmotňujícími a obyčejnými je tou perspektivou věčnosti, do níž se tu staví, takže jsou poslouchány s toužou pozorností z prava i z leva. Filosofovi jeví se úkol vlády v demokracii podstatně týmž, jako v osobní životosprávě: Je to problém správného poznání. Kdyby strany dovedly viděti jasně a nedaly se vodíti předsudkem a vášní, nebylo by tolik

nepřekonatelných rozporů a tolik divokých sporů v politice. Proto státník Masaryk, jako kdysi učitel radil především ujasnit si problém a dává návod, jak toho docíliti výměnou myšlenek a konfrontací důvodů. Zve strany, aby se vyslovily. Odmítá zrádování a žádá rozhovor. "Demokracie, tot' diskuse."

Václav Konečný:

ZA ČISTÝM ŠTÍTEM!

Uchovějme si ten náš čistý štít, jest našim nejdrazším pokladem. Plných osmdesát let Sokolstvo stojí pevně a neochvějně ve službách národa. Za celou dobu svého trvání dokázalo Sokolstvo vždy činem své poslání v národě. Za celou dobu svého trvání účastnilo se přímo všech národních akcí a v mnohých případech bylo Sokolstvo vůdčí silou.

V první světové válce vyvrcholila činnost Sokolstva v osvobozovací akci. Všichni vůdci našeho odboje, at' ve staré vlasti, neb zde v Americe, byli činovníci sokolští. Nejsvětlejším bodem Sokolstva zůstane zřízení našich legií v Rusku, Francii a Itálii. Docenění sokolské práce v prvním odboji, bylo vyjádřeno slovy presidenta-Osvoboditele T. G. Masaryka, který pravil: "Kdyby nebylo legií, nebylo by republiky, a kdyby nebylo Sokolstva, nebylo by legií."

V nynější světové válce stojíme zase 100% v řadách druhého odboje. V porobené vlasti jsou popravováni sokolští vůdci po desítkách, pro svoji "podzemní" činnost. Zde v naší nové vlasti stojí Sokolstvo v řadách Českého Národního Sdružení, mnohdy zapomínajíc na své vlastní potřeby.

Mezi všemi vojenskými útvary vyniká "naše" letectvo v Anglii, složené takřka ze samých sokolů. Krásného uznání se dostalo Sokolstvu ústy státního ministra Herberta Ripky, který 5. července v rozhlase z Londýna zdůraznil, že celá třetina čsl. armády jest složena ze členů sokola. — Dále pravil: "Československá vláda vyjadřuje úctu, lásku a obdiv těmto nebojácným sokolským hrdinům." Slibuje, že vláda nezapomene potrestat ty, jež rozbořili sokolovny, ukradli sokolský majetek, nashromážděný od dob založení a končí slovy: "Sokolstvo povstane znovu ve své bývalé mohutnosti."

Bratři — sestry! Může být krásnějšího, čistšího štítu, nad tento náš štít sokolský? A my si jej nesmíme potřísnit ničím. My nesmíme dopustit, aby se o nás říkalo, že v osvobozovací práci ochabujeme. Musíme každou takovou pomluvu umlčet a dalšími činy dokázat, že stojíme stále věrně ve

službách národa. Musíme vyrovnat každé naše rozdílné smýšlení cestou bratrskou a ne způsobem takovým, z kterého by měli nepřítelové Sokola radost.

Hlavně — nekálíme do vlastního hnízda. Mějme na paměti ten náš čistý štít!

K. M. Prchal:

BRATR JAROSLAV J. ZMRHAL PĚTAŠEDESÁTNÍKEM.

Je starou bolestí našeho veřejného života v této zemi, že jen poskrovnu může spolehat na pracovníky z kruhů školené inteligence. Valná většina našich studovaných krajanů, zejména oněch, kteří se domohli význačnějšího postavení v životě americkém, v našich spolkových kruzích nepůsobí a když, tož jen příležitostně. Snadno lze spočítat ty, kdož jsou členy našich spolků, účastní se i všední práce spolkové, protože srostli plně s naším národním životem. Proč jich není více, o tom se nemíním dnes zmiňovat. Příčina tohoto neblahého zjevu vězí asi na obou stranách. Mnozí příslušníci naší inteligence, jsouce odpuzováni nesnází našeho spolkového života, nepochopili, že je jejich a především jejich svatou povinností úroveň našeho života pozvedat a dávat mu duchovnější náplň. Ale také na druhé straně je vina. Přemnozí naši lidé mají nedůvěru k tak zvaným pracovníkům s bílým límečkem a neváží si duchovní práce, nepovažují ji za práci vůbec, ač faktem je, že na příklad bratr, svědomitě si připravivší cennou přednášku, koná neméně důležitou práci jako ten, kdo pracuje ve třech výborech a vypomáhá na výletech a stará se o naše podniky hospodářské. Obojí té práce je třeba a obojí má být při nejmenším stejně vážena a oceňována. Tím větší je zásluha těch bratří a sester z naší inteligence, kteří vytrvali v práci, zůstali s námi po léta, nebojí se drobné práce spolkové a jsou pohotově k práci duchovní, vychovatelské a tvůrčí.

Br. J. J. Zmrhal, náměstek starosty naší Obce, je z toho mála lidí naší inteligence,

v které lze říci, že s námi opravdu srostla. Není z těch, kteří se účastní veřejného života československého proto, že nemohou vynikati v životě americkém. Právě v něm, ve veřejném životě americkém, zaujímal br. Zmrhal po dlouhá léta vynikající postavení. Jak anglosaská Amerika oceňuje jeho práci, o tom svědčí nejen to, že v "Who's who" amerických vychovatelů, zaujímá velmi čestné místo, ale i nad jiné vzácné uznání, jehož se mu při odchodu na odpočinek dostalo z kruhu Chicagské University, která veřejnou počtou vzdala mu uznání za občanské zásluhy.

V našem sokolském bratrstvu působí dlouhá léta a je činným hlavně ve svém oboru vychovatelském, kde schopných pracovníků je na výstosť zapotřebí. Byl účasten vynikající měrou v odboji prvním a stojí na nejpřednějších vedoucím místech co předseda Československé národní rady ve druhém boji za svobodu na půdě americké.

Dne 29. srpna slavil v kruhu své rodiny 65. narozeniny v Eleho, Wis. Ale dobří přátelé naši nezapoměli. Obdržel blahopřání od ministra br. J. Papánka, který ho pozdravil i jménem presidenta br. Ed. Beneše, od velvyslance V. S. Hurbana, od Čsl. národní rady, a ovšem našich bratří Sokolů: od náčelnictv AOS., od br. Karola Bednára z New Yorku, redaktora Slovenského Sokola, jenž mu vzdal dík slovenských Sokolů za práci pro pospolitost československou, br. Adolf Bažanta z Detroit, od br. Simona Rokůska z Omahy, br. J. V. Rompotla ze Cedar Rapids, br. Jana Tichého z Clevelandu a mnohých jiných amerických krajanů. My mu přejeme všeho nejlepšího: brzké konečné vítězství naší svaté věci národní a spokojenost na sklonku činného života vyplněného plodnou prací. Sobě pak přeju, aby br. Zmrhal, zbavený nyní povinností spojených s jeho postavením ve vysokém úřadě školském, ještě více věnoval své vzácné síly našemu sokolskému Bratrstvu, kde inteligentních pracovníků v době poválečné rekonstrukce budeme potřebovat více než kdy jindy.

Mnogaja ljeta!

O VŠELIČEM — A TROCHU TAKÉ O NÁS.

Jos. Čermák.

UČELEM úvah těchto jest také poukázati časem čtenářům našim na ukázkou, že příklady jsou nejlepšími, ba jedinými učiteli a že krásná slova, pronášená zvláště o poslání sokolském, musí zdůrazňována býti skutečností. Nebo bude-li každý náš jednotlivec důsledným předsta-

vitelem toho, co v slavnostních řečích často opakujeme, nebude stávat příčin k stížnostem na nedostatek upřímného bratrství, šetrnosti a úcty jedněch k druhým, nebudeme slyšeti, že zvláště v Sdružení našem neměly by míti místa nízké, nedůstojné pomluvy a o stížnostech takových slyšíme a

čteme dosti často. Bylo na těchto místech již nejednou připomínáno, aby ti, jimž svěřen jest nějaký úkol, věnovali vždy dosti času zdravému uvažování, promyšlení každého kroku, je-li možno, aby cesta naznačená vedla k dobru, k cíli vytčenému, neboť každý nezdar mívá za následek ochablost, nedůvěru, nechut' k pokusům dalším. — Dnes poukázati chci na smutnou, přímo neuvěřitelnou skutečnost, jejíž následky pocítování jsou po dnešní dny k velké škodě zdravého, všestranného vývinu amerického lidu. Tak profesorka učitelské koleje wisconsinské, E. Rogers Ph. D. vzpomíná v odborném měsíčníku (Health and Phys. Education) historického sjezdu učitelů, konaného v Bostonu r. 1889, jehož hlavním účelem bylo pojednati o možném zavedení tělesné výchovy do škol. Mezi účastníky převládá již při počátku náhled, že účelem škol jest hlavně a jediné výchova duševní a má-li i výchova tělesná býti zavedena, ať stane se tak jen za panujících podmínek: 1) budiž jí obětováno času co nejméně; 2) nesmí býti činěny nároky na velká vydání; 3) nebud'těž zaměstnávání zvláštní učitelé odborní; 4) nebudiž žádáno pro ni zvláštního nářadí; 5) prováděna býti musí ve školních světnicích, neboť provádění výchovy tělesné ve volném ovzduší nelze pokládati za výchovné. — Nuže, byl-li tělesné výchově věnován do vínku sborem učitelským takový povzbuzující dárek pro její další působení, nedivme se, že po dnes naráží na zakořeněný předsudek proti "soustavám importovaným", pro něž i při ukázkách obdivuhodných veřejný tisk nemá nikdy místa, aby zdejší lid o výdatnosti jejich poučil, na ně upozornil. Oblíbeným a často opakovaným rčením v zemi této také jest "well begun half done . . ." — "dobrým začátkem jest dílo z pola hotovo . . ." — a tento ubohý počátek, který hořeji cituji, zaviňuje, že po dnes není tělesná výchova zde tím, čím býti má, že ani první světová válka národ nepřesvědčila, že ze škol vycházeti má lid nejen duševně, ale i tělesně dokonale, o jehož sílu může republika v době nebezpečí s důvěrou se opřít. Vezměme si tedy z ukázky této příklad, abychom při podniku jakémkoliv nebyli nuceni na konci doznati, že nepromyšlený začátek zavinil špatný, nedůstojný, odstrašující konec.

* * *

Následující stat' zabývá se různými naléhavými otázkami a proto i do této zvláštní, drobné vložky vkládám jednu z včasných otázek a sice: Odstupuje-li řečník za hlučného souhlasu s řečníště, čte-li druhý den s uspokojením v tisku svá slova, kterými posluchače nadšeně povzbuzoval, zdali pak mu napadne při tom otázkati se sama sebe: "Jsem opravdu já takový, jakými chci, aby ti druzí byli?"

Odpověď na otázku tu hledej každý jen v nitru svém.

* * *

Našinci, mocní jazyka anglického, jistě pozastavují se také často nad truchlivými zprávami, jak zlobně šíří se "volný styk" i nedospělých dívek s mladými muži, oděných v kroj vojenský, který zdá se býti pohlaví ženskému přímo neodolatelným. Nedávno bylo o takových zjevech tak široce psáno, že některými kruhy byla líčení ta prohlášena za přehnaná, ale ti, kteří poměrům panujícím a jich následkům věnují zvláštní pozornost, odpověděli na obvinění ta krátkou výzvou: "Come and see! . . ." Výsledek směle výzvy té byl tak překvapující, že mu věnují místo i v orgánu našem, neboť věřím, že my při dobré vůli mohli (vlastně měli) bychom naši výchovnou stránku v době takové co nejvíce uplatnit. Tak sjelo se na tu výzvu do Chicaga několik pastorů různých denominací, kteří vzali si za úkol přesvědčiti se vlastním pozorováním, jaká zloba hrozí mládeži v městě našem a výsledek výzkumů svých shrnuli do těchto několika slov: "Nebyli jsme svědky odstrašujících zjevů, o jakých sensační tisk se zmiňoval. Chicago není místem, z něhož vede cesta přímo k mravní i tělesné zkáze, neboť vše, nad čím jiní přímo zoufají, nebylo nic jiného nežli několik ukázek zábav bujně mládeže, nad kterými není třeba s tak hrůznou předtuchou se pozastavovati . . ." — Při čtení tohoto úsudku čtenáři musí neodolatelně vtírat se otázka: Věnovali zbožní ti sluhové pouličním zjevům dosti pozornosti? Nejsou v úsudku svém příliš shovívavými? Jako první odpověď na otázky ty stůjž zde výjev, který při tom nešel pozornosti zpravodaje nejčelnějšího anglického denníku: "Viděl jsem", píše, "vyjítí večer z taverny dívku v průvodu vojáka tak zpitou, že sotva mohla na nohou stát i musela býti svým průvodčím podporována. Na otázku, jde-li domů odvětila, že by se hanbila v stavu takovém přijíti na oči svých rodičů . . ." ale dala se klidně vésti svým průvodčím do blízkého parku. Zde mohli bychom říci, že nešťastná ta mladá bytost byla by nám touto psychologickou záhadou: Zbyla jí v tom hnusném stavu ještě špetka probuzeného studu, že se hanbila objevit se tak před rodiči? A na otázku tu odpovědi jest: Nikoliv, ani špetka studu, neboť když dala se vésti svým společníkem do tmavého parku, bylo nitro její již prasto veškerého studu a co jí bránilo odebrati se domů byl strach a nikoliv stud, který v tom mladém těle byl již dávno umrtven! K tomu dalším dokladem jsou slova našeho soudce krajana

Bicka, předsedajícího soudu nad nedospělými provinilci, který prohlásil: "Kdo chce býti svědkem, jaká zkáza našemu dorostu obého pohlaví hrozí, ať přijde do soudní síně . . ." — Záhy na to soudce trestního soudu vyzval profesora tělesné výchovy v North-Western University K. T. Wilsona, aby v soudní síni k němu přisedl, kdy souzeno bylo 19 provinilců v stáří od 15 do 26 roků, obviněných z různých zločinů a přečinů. Po přelíčení prof. Wilson pln úžasu své dojmy projevil těmito slovy: "Jest to truchlivé — až příšerně truchlivé. To tak záhy nezapomenu . . ." — Ocit'ujeme se před otázkami: Učiní konec války též konec výjevům takovým? Přivykne-li mládež tak zvanému "volnému životu", nebude chtít v něm pokračovati? Neměly by poměry takové zhoubný vliv na příští generaci? Neučí nás dějiny, že mocní národové připravili si svůj vlastní pád, neodolatelnou pohromu znepravělosti vlastního lidu? A otázku následující ať předloží a zodpoví si členstvo naše obého pohlaví: Neměli bychom veškerou sílu, veškeré prostředky jimiž vládneme, obětovati tomu, aby z vychovatelů sokolských vycházelo zdravé jádro lidu obého pohlaví, prochnuté sebeúctou, ušlechtilostí? V čísle červnovém bylo naznačeno, jaký počátek pokus ten by mohl mít, který záhy naznačil by nám kroky další. Ale ať cokoliv podnikáno bude, neboť povinností naší jest ve směru tom nějakou činnost zahájit, abychom mohli s hrdostí poukazovati na výsledky výchovy naší, jejímž podkladem jest učení Tyršovo, za žádných okolností nespouštějme se zřetele, že dobro lze dosíci jen při úsilovné, svorné součinnosti.

SESTRÁM A BRATRŮM V MILWAUKEE.

(Z památníku.)

Před sedmdesáti pěti léty? Vite, že jsou to čtyři generace, od pradědů k dědům, od dědů k otcům, od otců k synům? Ale je v tom kus šťastné historie českého lidu v Milwaukee od padesátých let minulého století, kdy ulicemi vašeho města chodil ušlechtilý Vojta Náprstek, kdy po zapadlých vlastencích tohoto kraje šířil českou knihu, těšil se s nimi z Jungmanova velkého slovníku, a pročítal s nimi historii národa českého z požehnaného pera velkého Františka Palackého. — Vzpomínky na Vojtu Náprstka nevyprechaly z duší českého lidu v Milwaukee ani po dvaceti letech, kdy už Vojta Náprstek spal v rodné zemi. Ale vzrůstaly se hotovým požárem, když po letech šedesátých pátých zaklepala sokolská idea na srdce a duše našich v Milwaukee.

Milwaukee bylo tehdy mezi prvními sokolskými strážemi v této zemi a šedesátý osmý rok mezníkem národního usilování v mladém, rozkvétajícím městě, do něhož v těch letech mířilo tolik našich přistěhovalců.

Co vedlo naše nejstarší v Milwaukee k sokolské ideí a jednotě?

Byl to v prvé řadě národní, ryze český charakter sokolského hnutí. Odpovídalo přímo skvěle citění českého člověka v Americe. Svobodný člověk ve svobodném národě: Jak prostý a přece krásný a duši našich bratrů blízký to byl cíl. Nemohli se odpoutat od vzpomínek na domov, spjatý rakouskou porobou, v němž doznívali ještě hrůzy Bachova tyranského režimu. Sokolské hnutí, jehož járy duch zavítal až sem k břehům Michiganu, rozechvívalo naše v Milwaukee novými nadějemi v lepší budoucnost národa.

Ale nebyly to jen tyto sympatie k starému domovu. Když uviděli a uslyšeli o zářném vlivu sokolského Tyršova hnutí na probuzený národ, probudila se jejich hrdost: Hle, tu je něco, co bychom mohli ukázat a čím bychom mohli prospěti své nové vlasti!

Vznikla a stále ještě vzniká spolupráce všech svých národů. Jedni sem přinášejí svou malost, svou ubohost. Proč by sem Čechové nemohli přinést to, co je nejkrásnějším plodem myšlení a úsilí nové doby národa? Sokolská svoboda a idea přiléhala, tolik ke všemu tomu, co bylo našim v Americe drahé. I zarazili tu Sokola, aby Amerika viděla, že Čechové jsou tesáni z téhož žulového kamene mravního usilování, z něhož ji tvořil Thomas Jefferson a Abraham Lincoln.

Problem vzájemnosti mezi otci a syny je jedním z nejbolestnějších v této zemi. Starý svět se v těchto dvou pokoleních stále setkává se světem novým, mohutnějším, mladším, bohatším a vlivnějším světem. A tak jsou ti staří stále na ústupu. Ale všechny ústupy jsou bolestné, jako je bolestné všechno umírání. Proto se staří umírání bránili a budou bránit. V sokolství uviděli mocnou obranu svého já, svého mravního a společenského významu, neboť sokolství snad nejvíce ze všeho zaujalo i americkou mládež. Poslouchejte stesky ve všech českých spolecích a institucích. Zní jediným akordem: "Nemáme mladých, naše děti se nám ztrácejí!"

Nikoli v sokolovnách. Všude tam, kde jednoty dovedly najít vhodné vůdce-cvičitele pro svou mládež, tam se jim ztrácela nejméně. Sokolské jednoty získaly si proto respektu, jakému se netěšilo nic jiného v

této zemi. Staly se střediskem českého života a ušlechtilé zábavy. Nebot' vyspělost národa nejlépe se podle takové zábavy pozná. Ti, kdož nás mezi americkou společností sledují a studují, pozorují nás při našich zábavách. A proto Sokol, staraje se opravdu o zábavy ušlechtilé a vymítaje ze svých síní vše frivolní, pijáctví a karban, a všechnu vulgaritu, získal českému lidu úctu a zájem ostatní slušné a vzdělané Ameriky.

Tak tomu bylo i v Milwaukee. Sokol byl střediskem kulturního usilování českého lidu. Tady hrálo se divadlo, často nejlepší plody českého dramatického umění. Tady vzala vznik česká škola. Tu se konaly četné přednášky našich vlastních i ze staré vlasti přicházejících mužů a žen. A o sokolovnu a sokolstvo opřela se naše odbojová akce v první světové válce. Tu se konaly všechny ty nesčetné schůze a porady, bazáry a zábavy, které měly jediný cíl: zachránit starou vlast. Také Milwaukee a jeho sokolstvo konalo svou povinnost k sobě a národu za mořem se všim nadšením věrných sokolských srdcí.

A jak to konalo před pětadvaceti léty, tak to koná Jednota Sokol Milwaukee dnes. Naše řady i tady pomalu prořídly, ale pevný kádr opravdu českých, ušlechtilých mužů a žen svou milou drahou sokolovnu a svou sokolskou jednotu neopustil. Bojuje, pomáhá, snaží se v duchu svých krásných tradic, sahajících v tomto světě až do padesátých let minulého století. Nikdy ty tradice nedovolil zašlapat do bláta. Vždycky dokazovalo Milwaukee, že je hodno minulosti velké Vojty Náprstka i všeho toho, co spojeno s jeho jménem a co tak prostě vtěleno v překrásné heslo: "Co srdce pojí, moře nerozdvojí."

A tak nyní včase sedmdesátipětiletých vzpomínek na vznik sokolského hnutí v tomto wisconsinském městě sejdou se jeho nejstarší a nejvěrnější bratři a sestry, usednou kolem stolu a budou vzpomínat. V jejich srdcích i očích bude zářit jiskra vděku k nové americké vlasti. Vděk za svobodu, již nám poskytl a naši americké větví po všech Spojených státech amerických za dobu čtyř generací. Jejich ústa budou hovořit vděkem a láskou k naší překrásné a spoutané vlasti za mořem za duchovní pomoc, kterou nám Američanům československého původu národ dal ve velké ideji sokolské.

Jestliže jsme bojovali a bojujeme se svou novou, jako starou vlastí za nejvyšší dar života, kterým na věky věkův zůstane lidská svoboda, konali jsme to proto, že poctivý a vzdělaný československý člověk ne-

může konati nic jiného. To byl a je nejvyšší mravní řád sokolského národa — žije v nás.

Přeji svým milým sestrám a bratrům sokolské jednoty v Milwaukee upřímnou onu zaslouženou radost, která v těchto dnech vzpomínání jde jejich srdci: je to radost z poctivého sokolského díla.

A tak, sestry a bratři — mnoho zdaru! A v duchu slavného hesla Dra. Miroslava Tyrše: "Až na nejvyšší metu!"

Váš starosta,

Karel M. Prehal.

12. srpna 1943.

PAMÁTOU NAŠICH HUDCŮ.

(Při vzpomínce na "Sokolskou kapelu" z roku 1893.)

Let padesát je za námi,
jak časy v dálku běží:
Já zamýšlím se za vámi,
jak zapadlými sopami
vzpomínky sbírám stěží . . .

Byl jiný čas i jiný duch
a jiné tehdy mravy:
V srdcích hárlo plno tuch
a duše žádaly nový vzruch,
jak básníci nám praví.

Šel Sokol cestou dalekou
a vy s ním k metě spěli:
Vodili jste jej hudbou svou
s tou starou notou veselou
a šlky si k ní pěly.

Vy pomohli jste dle svých sil
Sokolu v těžké práci:
Vy nepočítali jste mil,
nedbali ani trudných chvil,
kdy jiní se vždy vrací . . .

Tož dík vám za to dneska bud',
jak povinnost je naše:
Že radostí se dmula hrud'
a k práci byla vždycky chut',
to zásluha je vaše!

F. L. Musil.



BUY U. S. WAR BONDS AND STAMPS!



REPRESENTATIVE SOKOL WRITINGS SINGING IN THE SOKOL

By František Kříž.

(Editor's note: This essay while portraying conditions in Czechoslovakia in the early 1920's no doubt will interest our readers.)

One of the discouraging signs of the day is a lack of vitality, health, and soundness in the songs and singing of our people. The old, beautiful folk-songs are relegated to the back-ground, while modern composers seem incapable or not interested in creating something worthwhile. That which we hear on the šhole represents melodies which come and go, enjoying a sensational popularity for a brief period, then disappearing like a comet; if the melody is weak, the sentiment (text) is weaker. The Bohemian countryside, which gave birth to many of the old folksongs, and where they thrived best, appears to be succumbing to the influx of "modern music."

The case, however, is not entirely hopeless, for thanks to the pains and industry of certain enthusiasts, several excellent collections of old folk music are available. These gems occasionally are included in programs sponsored by schools or singing ensembles. We feel that instead of being rare "treats" they should be universally known. They would have a wholesome effect upon civilian morale, for music is a tender yet effective means of expressing one's sentiments and feelings, longings, desires, aspirations. This accounts largely for the sad theme of many Českoslovák sings, devoted to the history of the people.

The Slovaks have retained their old songs, folk costumes, needlework, in a greater measure than have the Bohemians. The Slovak sings his

Robota, robota,
na celý deň jej mám,
nechce sa mi robiť,
kým si nezaspiem.
Radšej máme pána,
ktorý menej platí,
len nech nám dovoľí
svobodne spievaťi.

Apparently we Bohemians are unaware of the priceless treasury we have allowed to slip away. Our hurried, "modern" lives have no time for the old and beautiful. And yet, the Sokol always cultivated good, healthy, singing. Let us turn back the pages of time and recover our legacy! VÍCE ZPĚVU V SOKOLE! Teach the patriotic songs, those rich in poesy and music; teach respect for them; touch upon

their significance and power in times of trial and stress, when they gave strength to tired hearts and discouraged minds. These songs of the past form an important part of Čech culture and should be known to all enlightened Sokol members.

Besides the patriotic and folk-songs, we Sokols have a special interest in the many and excellent Sokol works. The words convey a clear, definite message. That is why they have always been so popular with those who knew them. They are an incomparable method of conveying the Sokol spirit to the young; they enthuse even those whose knowledge of the Bohemian language is in other respects inadequate—this writer was greatly impressed by the spirited singing of Sokol songs in a community in Minnesota predominantly Scandinavian.

Many of the Sokol songs include as part of their text Sokol mottoes and slogans, or phrases giving expression to Sokol Ideals. If the group you are teaching is composed of children or of those not thoroughly acquainted with the Čech language, be sure to explain to them the words and their significance. Have them all understand WHAT they're singing. By explaining to the youths beautiful sentiments, we lead them to beautiful thoughts, and noble lives.

Where possible, Sokol choruses should be organized. Their value in advancing the spirit of cooperation and brotherhood cannot be exaggerated. Their appearance on public programs brings a new enthusiasm not only to their listeners, but to the singers themselves. Our instructors should use their ingenuity and endeavor to introduce singing into our calisthenics, not only in the children's classes, but for the juniors and adults as well.

"Zpěvem k srdci—srdcem k vlasti!" is an excellent slogan.

*

In response to a recent inquiry, allow me to state that I have not kept a collection of this series of Representative Sokol Writings, originally published by the Českoslovák Sokol Union in 1922 or 1923 under the title "Základy Sokolského Vzdělání." Neither have I any information to the effect that the American Sokol Union has saved the type and is contemplating a republication in brochure form.—Žižka.

ON PAY DAY, BUY BONDS!

Our boys at the front need a steady flow of supplies. You can assure this by systematic purchase of U. S. Defense Bonds and Stamps.

SOKOL AMERICKÝ

TĚLOCVIČNÁ HLÍDKA

Řídí Jarka Jelínek.

SESTRY!

Uložme si za naši nejpřednější povinnost, že my ženy sokolské naplníme tělocvičny cvičenkami, jako nikdy dříve!

Nenecháme upadnouti činnost tělocvičnou v době, kdy bratři odcházejí bránit vlast!

Najdeme si čas uprostřed té veškeré práce rodinné, národní, spolkové a půjdeme do sokolské tělocvičny. Tam znova získáme sílu a chuť k novému radostnějšímu životu.

Nastupte ihned! Neodkládejte! Ženy umí pracovat a organisovat. Tak bez odkladu a výmluv dejme se do práce a zorganizujeme nejsilnější ženské třídy ve všech jednotách naší obce. Necht' cvičí všechny sestry — mladé i starší! Utvořte II. výzvy cvičících žen!

Plná tělocvična cvičících žen znamená život sokolské jednoty. Zvýšením počtu cvičenek obrodí se život spolkový a společenský.

Agitujte! Organizujte! Neodkládejte a začněte cvičit již tento měsíc září!

Vytrvejte! Neochabněte! Návštěvou cvičení uchráníme život sokolský a udržíme v plné síle jednoty pro naše bratry, až se vrátí z války!

Pojďte všechny mezi nás do sokolských tělocvičen!

N a z d a r !

Za náčelnictvo Americké obce sokolské:

KATA DANKOVÁ, náčelnice.

HILDA ZÝKOVÁ, jednatelka.

BRATŘÍ!

Obracíme se především na všechny bratry dobré vůle, hlavně však na starosty, jednatele, náčelníky, a cvičitelstvo, aby ruch tělocvičný snažili se udržeti i v této těžké době válečné.

Mladší borci nastupují do armády — starší bratři necht' nastoupí do tělocvičen!

Zaveďte v každé jednotě cvičení "družstev starších junáků", jak je nyní nazýváme, místo "medvěďích čet".

Uskutečňte utvoření družstev "starších junáků" do konce září t. r.! Při dobré vůli schopných vedoucích činovníků je to všude možné!

Námět, jak to provést:

1. Dohovořte se osobně. — Projednejte věc na schůzi. — Pošlete dopisy.
 2. Ujednejte podrobnosti. — Určete den nástupu a pravidelný den cvičení. — Vyhledejte vedoucího, není-li v jednotě cvičitelský sbor. Mezi staršími najde se schopný vedoucí.
 3. Cvičení možno třeba jednou týdně! Cvičební hodina 40-60 minut, je postačitelá. — Cvičení nebudiž namáhavé a nebezpečné. Cvičte dle rozvrhu: Pořadová. — Lehká prostná, bez hlubokých klonů a výdrží v nich. — Cvičení s náčiním v lehké úpravě. Hry přístupné věku: ne namáhavé a ne nebezpečné. Vyhněte se namáhavým výkonům na nářadí a u starších cvičenců vyhněte se nářadí vůbec. — Zpěv. — Přátelský rozhovor. — Udržte humor a veselost!
 4. Věk "starších junáků" není omezen. **Pozor!** Nepřeceňujte své síly! Ti hodně "starší", buďte opatrní a rozumní! **Rozhodně, všichni "starší junáci" nechte se prohlédnouti lékařem a řiďte se dle jeho rady dříve, než začnete cvičit!** V starším věku dochází k určitým změnám v organismu a těchto vad si není mnohý ani vědom. Proto **POZOR!** Cvičitel "junáků" necht' rozumně řídí hodinu a má v patrnosti věk i tělesný stav cvičenců.
 5. Cvičební úbor nemusí býti pro starší bratry předepsaný. Stačí pohodlné, obyčejné kalhoty a vhodná košile. Ochranný pás je potřebný. Cvičební střevíce nutné!
- Nechceme dělati ze starších bratří borce. Účelem je udržeti život v tělocvičně, zavésti družnost a vnésti trochu radosti do našeho života, aby bratři po návratu z války našli tělocvičny připravené nepřerušenou činností.

Nuže, do práce! Neodkládejte a založte družstva "starších junáků"!

Nezapomeňte na mládež a dorost! Necht' není jedné jednoty v naší Obci bez cvičících!

Všichni do tělocvičen! Nazdar bratři junáci!

Za náčelnictvo Americké obce sokolské:

JARKA JELÍNEK, náčelník.



NAŠI V AMERICKÉ ARMÁDĚ.



Dodatečně oznámení členové:

ŽUPA VÝCHODNÍ AOS.

Tělocvičná Jednota Sokol Little Ferry, N. J.:
JOSEF HLADÍK
SLAVOMÍR NEPIL
EDWARD MAYER
ANDREW VYŠNÝ
HOWARD HAMILTON
ROBERT THIESEN
FRED PYTLÍK, JR.

Tělocvičná Jednota Sokol Fugner, Long Island City, N. Y.:
CHARLES ČERNÝ
J. DEL MAESTRO
RICHARD HORA
ROBERT KUKLIŠ
ROBERT MORAVEC
JOSEPH WÁVRA
JOSEPH ZDENEK

Tělocvičná Jednota Sokol Baltimore, Md.:
ALVIN POKORNÝ
THOMAS MANNING
EDWARD ZEMAN
ŠTĚPÁN ŠACHA

ŽUPA SEVEROVÝCHODNÍ AOS.

Tělocvičná Jednota Sokol Nová Vlast, Cleveland, O.:
FRANK HOSTIČKA

Tělocvičná Jednota Sokol Detroit, Mich.:
JOHN ANČINEC
WALTER KLEPÁČ
JAMES LIŠKA
WILLIAM MILÝ
HAROLD PAZDERNÍK
HENRY SEIDL
GEORGE VÁLEK
JOSEPH WIMMER
WALTER ŽITNÝ

ŽUPA STŘEDNÍ AOS.

Tělocvičná Jednota Sokol Slávský, Cicero, Ill.:
EDWARD MICHL
ADAM BUDRIK
TONY PROS, JR.
JOE CHVOSTA
JERRY MAREČEK
JOE DOMANSKÝ
LOUIS J. FRANK

Tělocvičná Jednota Sokol Chicago, Ill.:
WILLIAM ADÁMEK
GEORGE ZEMAN

Tělocvičná Jednota Sokol Havlíček-Tyrš, Chicago, Ill.:
LOUIS SCHIER
LOUIS ADAMEC
STANLEY ŠTÉRBA
KAREL SLÁDEK
Dr. WM. BEZKOSTNÝ
JAMES NOVÝ

Tělocvičná Jednota Sokol Town of Lake, Chicago, Ill.:
JAMES HRUŠKA

Tělocvičná Jednota Sokolice Town of Lake, Chicago, Ill.:
LIBBY CAPEK
FLORENCE KESLÍK

Tělocvičná Jednota Sokol Čechie, Chicago, Ill.:
VERNON J. PAUL
EMIL MEŠKAN

Tělocvičná Jednota Sokol East St. Louis, Ill.:
GEORGE TŘEŠNÁK
JOHN SEDLÁČEK
ZDĚNEK ZEMAN

ŽUPA ZÁPADNÍ AOS.

Tělocvičná Jednota Sokol Omaha, Nebr.:
OTTO BARTOŠ
JOSEPH BLANÉK
RUDOLPH MATULKA
FR. KOROUŘEK, JR.
OTTO MALÝ
JAROSLAV LIŠKA
RICHARD HORÁK

Tělocvičná Jednota Sokol Wilber, Nebr.:
FRANK KOZÁK
Dr. F. G. TRÁVNÍČEK

Každé dítě patří do Sokola!

Každý otec a matka chce pro své dítě to nejlepší. Především přeje si, aby bylo zdravé, aby mělo lepší postarání o budoucnost než měli rodiče. Ve zdraví a síle je základ života. Radost ze života přináší jen síla a zdraví.

Sokol napomáhá rodině i škole při výchově mládeže. V Sokole je mládež bezpečna a chráněna před zkázou, která číhá na dítě, mimo rodiny a školy. Sokol poskytuje tolik dobrých a krásných možností, aby dítě mohlo se těšit ze života. Pohyb, radost z pohybu, nejpřirozenější vlastnosti mládí, poskytuje Sokol dětem hrou, ukázněným cvičením, poučováním pro život. Dítě získává obratnost, utužuje tělo i ducha, stává se statečným, silným, je odolnější proti nemocem, je uchráněno před zkázou ulice

a společnosti, která může mít zhoubný vliv na duši dítěte. Proto, vy otcové a matky, máte-li rádi své děti, pošlete je do Sokola!

Vy příslušníci sokolského bratrstva, budete vzorem a pamatujte na své děti! Upozorněte ve svém okolí rodiče-krajany na přednosti sokolské výchovy a pošlete je do nejbližší sokolovny.

V mládeži je naše budoucnost! Sokol vám pomůže ochránit vaše děti. Sokol vám otuží vaše chlapce a dívky, aby byli odolnější a zdravější! Sokol dá vašim dětem radost ze života!

Pošlete vaše děti do Sokola! Upozorněte rodiče, vaše přátele, na Sokol!

Každé dítě patří do Sokola!

SPOLEČNÁ PROSTNÁ ČLENSTVA A DOROSTU ŽUPY STŘEDNÍ AOS.

(Použití mohou i jiné župy a jednoty.)

MUŽI A DOROSTENCI.

Sestavil Josef Regner.

Útvar: Sražené trojice, muž uprostřed a dva dorostenci po stranách.

Základní postavení: Stoj spatný — připazít, ruce otevřené, palce napřed.

Hudební doprovod: "Prostná žen VI. sletu v Praze 1912" od Karla Pospíšila.

I. ODDÍL.

Věta A.

- I. 1. Stoj výkročný levou vpřed — upažením vzpažit zevnitř levou, palec nazad, skrčit předpažmo pravou, předloktí dovnitř, ruka před levým ramenem, hřbet nahoru
2. stoj výkročný pravou vpřed — trčit vzhůru zevnitř pravou, palec nazad
3. stoj výkročný levou vpřed na značku — skrčit předpažmo, předloktí rovně dovnitř, pravé nad levým, hřbet nahoru
4. —
- II. 1. přísunem pravé dřep — trčit vpřed, palce nahoru
2. —
3. vztyk a předklon — připážením zapažit, malíky nahoru
4. vzpřím — připážením předpažit, palce nahoru
- III. 1. půlobratem vlevo výpad pravou stranou — připážením upažit, hřbet nahoru
2. vzpažit, palce nazad
3. upažit, hřbet nahoru

4. —
- IV. 1. vztyk — unožit pravou, vzpažit, palce nazad
2. —
3. přinožit pravou — skrčit upažmo, ruce před rameny, hřbet nahoru
4. trčit vzhůru, palce nazad
- V. 1. výpad levou stranou — upažit, hřbet nahoru
2. vzpažit, palce nazad
3. upažit, hřbet nahoru
4. —
- VI. 1. vztyk — unožit levou, vzpažit, palce nazad
2. —
3. přinožit levou — skrčit upažmo, ruce před rameny, hřbet nahoru
4. trčit vzhůru, palce nazad
- VII. 1. půlobratem vlevo stoj zánožný pravou — předpažit, palce nahoru
2. —
3. přísunem pravé stoj spatný — předklon — připážením zapažit, malíky nahoru
4. vzpřím, připazít

- VIII. 1. dřep — předpažit, palce nahoru
2. —
3. vztyk — připažit
4. —

Věta B.

- I. 1. Stoj výkročný levou vpřed — předpažit, palce nahoru
2. stoj výkročný pravou vpřed — připažením zapažit, malíky nahoru
3. stoj výkročný levou vpřed na značku — předpažit, palce nahoru
4. přednožením pravé celý obrat vlevo do stoje zánožného pravou, vzpažit, palce nazad
- II. 1. vzpor dřepmo zánožmo pravou
2. vzpor ležmo za rukama
3. klik ležmo za rukama
4. vzpor ležmo za rukama
- III. 1. předskokem mezi ruce vzpor dřepmo, kolena uvnitř
2. vztyk — předpažit, palce nahoru
3. předklon — připažením zapažit, malíky nahoru
4. vzpřím — připažit
- IV. 1. dřep — předpažit, palce nahoru
2. vztyk — předklon — připažením zapažit, malíky nahoru
3. vzpřím — předpažit, palce nahoru
4. připažit
- V. 1. výpad levou vpřed — předpažit, palce nahoru
2. —
3. předklon — připažením zapažit, malíky nahoru
4. —
- VI. 1. vzpřím — vztyk — předpažit, palce nahoru
2. —
3. přednožit levou — vzpažit, palce nazad
4. přinožit levou — předpažením připažit
- VII. 1. — 4. jako V. 1. — 4., ale výpad pravou vpřed
- VIII. 1. — 4. jako VI. 1. — 4., ale opáčně.
Celý I. oddíl opakuje se ještě jednou.

II. ODDÍL.**Věta A.****MUŽI:**

- I. 1. Upažením vzpažit zevnitř, palce nazad
2. —
3. předklon — upažit, palce nahoru
4. —

- II. 1. vzpřím a dřep — připažením předpažit, palce nahoru
2. vztyk — zapažit připažením, malíky nahoru
3. ohnout zapažmo, dlaně nahoru
4. trčít stranou, dlaně nahoru

- III. 1. oblouky dolů vzpažit zevnitř, palce nazad — unožit levou
2. upažit, dlaně nahoru — přinožit levou
3. oblouky dolů vzpažit zevnitř, palce nazad — unožit pravou
4. upažit, dlaně nahoru — přinožit pravou

- IV. 1. dřep — připažením předpažit, palce nahoru
2. vztyk — upažit, dlaně nahoru
3. připažit
4. —

V. — VII. opakuje I. — III.

- VIII. 1. dřep — připažením předpažit, palce nahoru
2. vztyk a celý obrat vlevo do stoje zánožného pravou — připažením upažit, dlaně nahoru
3. přísunem pravé stoj spatný — připažit
4. —

Věta B.

- I. 1. Zanožit levou — upažením vzpažit zevnitř, palce nazad
2. —
3. předpažením podpor dřepmo zánožmo levou
4. —
- II. 1. vzpor ležmo za rukama
2. klik ležmo za rukama
3. vzpor ležmo za rukama
4. výskokem mezi ruce vzpor dřepmo, kolena uvnitř
- III. 1. vztyk — předklon — předpažit, palce nahoru
2. vzpřím — dřep
3. vztyk — připažením upažit, palce nahoru
4. —
- IV. 1. dřep — vzpažit, palce nazad
2. vztyk — předklon — předpažit, palce nahoru
3. vzpřím — dřep — upažit připažením, hřbety nahoru
4. —
- V. 1. vztyk a výpad levou vpřed — připažením a předpažením vzpažit, palce nazad — mírný předklon, paže, trup a nohy v jedné přímce
2. —
3. odhyb — mírný záklon, paže, paže, trup a nohy v jedné přímce

4. —
- VI. 1. vzpřím a vztyk — předpažením zapažit, malíky nahoru — přednožit levou
2. přinožit levou — připážením a předpažením vzpažit, palce nazad
3. přednožit pravou — předpažením zapažit, malíky nahoru
4. přinožit pravou — připážením a předpažením vzpažit, palce nazad
- VII. 1. oblouky dovnitř upažit, hřbety nahoru
2. ohnout upažmo, ruce nad rameny, hřbety nahoru
3. trčít vzhůru, palce nazad
4. upažit, dlaně nahoru
- VIII. 1. oblouky dolů vzpažit zevnitř, palce nazad
2. kruhy dovnitř vzpažit zevnitř
3. upažením připážit
4. —
- Věta A a B opakuje se ještě jednou.**

II. ODDÍL.

Věta A.

DOROSTENCI:

Cvičí PRAVÝ, levý opáčně.

- I. 1. Stoj výkročný pravou stranou
2. stoj výkročný skřížný levou vpřed
3. stoj výkročný pravou stranou na značku
4. přísunem levé stoj spatný
- II. 1. dřep — předpažit, palce nahoru
- Nyní cvičí stejně jako muži až do konce věty B. Při druhém opakování cvičí vše jako muži.

III. ODDÍL.

MUŽI A DOROSTENCI:

- I. 1. Zdvihnout ramena
2. spustit ramena a upažit, dlaně nahoru
3. klek levou stojem zánožným, těsně u pravé paty — připážením předpažit, palce nahoru
4. —
- II. 1. klek levou únožmo pravou — upažit, dlaně nahoru
2. úklon vpravo — připážit pravou, vzpažit levou, palec nazad
3. vzpřím — upažit, dlaně nahoru
4. —
- III. 1. klek snožmo, vzpažit, palce nazad
2. předklon — předpažením zapažit, malíky nahoru
3. vzpřím — připážením a předpažením vzpažit, palce nazad
4. —

IV. 1. — 4. jako II., ale opáčně

- V. 1. klek pravou, přísun levou k pravému kolenu, vzpažit, palce nazad
2. záklon — upažit, dlaně nahoru
3. vzpřím — vzpažit, palce nazad
4. —
- VI. 1. předklon — předpažením zapažit, malíky nahoru
2. vzpřím — připážením a předpažením vzpažit, palce nazad
3. vztyk — stoj úkročný pravou, upažit, dlaně nahoru
4. —
- VII. 1. otočit trup vlevo o 90° — vzpažit, palce nazad
2. otočit trup vpravo o 180° — upažit, dlaně nahoru
3. otočit trup vlevo o 90° — vzpažit, palce nazad
4. —
- VIII. 1. půlobratem vlevo stoj zánožný pravou — předpažit, pravá zapažením a připážením, palce nahoru
2. vzpažit, palce nazad — zanožit pravou
3. přinožit pravou — upažením připážit
4. —
- Cvičí se čtyřikrát kolem.**

IV. ODDÍL.

DOROSTENCI, muži stojí na místě. Cvičí PRAVÝ, levý opáčně:

- I. 1. Stoj úkročný levou
2. stoj výkročný skřížný pravou vpřed
3. stoj úkročný levou
4. přísunem pravé stoj spatný
- II. 1. stoj výkročný levou vpřed
2. stoj výkročno skřížný pravou vpřed
3. přísunem levé stoj spatný
4. —
- Cvičí všichni stejně:**
- III. 1. upažit, dlaně nahoru
2. —
3. oblouky dolů vzpažit zevnitř, palce nazad
4. —
- IV. 1. stoj úkročný pravou — oblouky dovnitř upažit, hřbety nahoru
2. úklon vlevo — vzpažit, palce nazad
3. vzpřím — upažit, dlaně nahoru
4. —
- V. 1. půlobratem vlevo klek pravou — předpažit, palce nahoru, pravá připážením

2. —
3. vzpor klečmo zánožmo levou
4. —
- VII. 1. klik ležmo, zanožit pravou
2. —
3. vzpor ležmo, přinožit pravou
4. —
- VIII. 1. klik ležmo, zanožit levou
2. —
3. vzpor ležmo, přinožit levou
4. —
- VIII. 1. vzpor dřepmo levou, zánožmo pravou
2. klek pravou, předpažit, palce nahoru
3. vzpažit, palce nazad
4. —
- IX. 1. otočit trup vpravo o 90° — upažit, dlaně nahoru
2. —
3. otočit trup vlevo o 90° — vzpažit, palce nazad
4. —
- X. 1. záklon mírný — skrčit vzpažmo levou, ruka v týle, hřbet nazad, pravou zapažením uchopíme kotník pravé nohy
2. —
3. vzpřím — levou trčit vzhůru, pravou zapažením vzpažit, palce nazad
4. —
- XI. 1. vzpor klečmo pravou
2. —
3. vzpor klečmo pravou — zanožit levou, trup a levá noha v jedné přímce
4. —
- XII. 1. vzpor klečmo snožmo
2. —
3. vzpor klečmo levou — zanožit pravou
4. —
- XIII. 1. vzpor klečmo snožmo
2. —
3. vzpor klečmo pravou, předkrokem levé — předpažit, palce horu
4. —
- XIV. 1. vztyk — stoj předkročný pravou — vzpažit, palce nazad
2. —
3. půlobrat vlevo na patách ve stoj úkročný pravou — upažit, dlaně nahoru
4. —
- XV. 1. otočit trup vpravo o 90° — vzpažit, palce nazad
2. —
3. otočit trup vlevo o 90° — upažit, dlaně nahoru
4. —
- XVI. 1. ohnout upažmo, ruce nad rameny, hřbety nahoru
2. trčit vzhůru, palce nazad — u-nožit pravou
3. upažením připažit — přinožit pravou
4. —
- XVII. — XXX. opakuje se III. — XVI. Muži stojí na místě, dorostenci, cvičí pravý, levý opáčně. Tímto opět přejdou do rozstupu.
- XXXI. 1. stoj úkročný pravou
2. stoj výkročný levou vzad
3. stoj úkročný pravou
4. stoj výkročný skřížný levou vpřed
- XXXII. 1. stoj úkročný pravou na značku — upažit (muži též upaží)
2. —
3. přisunem volné nohy stoj spatný — všichni připažit.

ODDÍL V.

- I. 1. — 3. Hmit podřepmo — předpažit, hřbety nahoru
- II. 1. — 3. hmit podřepmo — zapažit, dlaně nahoru
- III. 1. vzpor dřepmo zánožmo pravou — sklon hlavy
2. — 3. —
- IV. 1. vzpřím hlavy
2. — 3. —
- V. 1. — 3. vztyk a tři drobné skoky vpřed — skrčit zapažmo, tělo sehnuté, jako při výběhu
- VI. 1. podřep — trčit vzad, malíky nahoru
2. — 3. —
- VII. 1. skok vpřed snožmo do dřepu, připažením předpažit, palce nahoru
2. — 3. —
- VIII. 1. vztyk — připažit
2. — 3. —
- IX. 1. stoj úkročný pravou — vzpažit zevnitř, palce nazad
2. — 3. —
- X. 1. odhyb pravou — skrčit vzpažmo pravou, ruka v týle, předpažit levou, hřbetem nahoru (náprah na vrh koule), hled vlevo
2. — 3. —
- XI. 1. půlobratem vlevo předhyb levou, trčit vzhůru pravou, hřbetem nazad, zapažit levou, malíkem nazad, mírný předklon
2. — 3. —
- XII. 1. předklon — předpažit, ruce v pěst, hřbety napřed (jako když uchopíme činku)

2. — 3. —
 XIII. 1. vzpřím — skřít připažmo ruce
 před rameny, palce dovnitř
 2. — 3. —
 XIV. 1. trčet vzhůru, hřbety nazad
 2. — 3. —
 XV. 1. vztyk a stojem předkročným
 pravou půlobrat vlevo na pa-

- tách, skřít upažmo, pěstě nad
 rameny, hřbety nahoru
 2. — 3. —
 XVI. 1. přisunem pravé stoj spatný,
 mrštěním stranou připažit, ru-
 ce otevřít, palce napřed.
 2. — 3. —
 XVII. — XXXII. opakujem I. — XVI.

Gymnasium Baseball

The following is a variation of our modern game of baseball which, no doubt, is played in all of our Sokol gymnasiums. It is highly suitable for boys or girls in our 2nd and Junior classes. It also has the advantage of being played without the aid of a bat thus avoiding injuries.

The equipment needed for this game is 4 mats and a volley ball. The mats act as bases which are placed in a square about 30 feet apart. Three mats can also be used depending on the number of players. The participants are divided into 2 teams which should consist of at least 5 to 12 players on a side. They are arranged in the same way as in regular baseball, that is: pitcher, catcher, infield men, and outfield men. One team has the "ins" and the other the "outs".

A few rules apply in addition to those used in regular baseball. The pitcher stands about 15 feet in front of the batter and throws the ball. It must take one bounce in front of the batter before he can strike at it. The batter must stand on the mat and strike at the volley ball with open or clenched fist. If he misses while attempt-

ing to hit the ball it is called a strike. If the ball goes out of bounds after being struck it shall be a foul ball making it a strike. Three strikes are considered out and eliminate the batter. Three outs retire the side. If the batter succeeds in hitting the ball, it shall be called out if it is caught on a fly, that is, not touching the floor. Catching the ball when it hits the wall or ceiling is considered out if it does not touch the floor. In playing the game with children it is advisable to use the method of "pitcher's hand out". If the pitcher succeeds in retrieving the ball before the batter gets to first base, he is called out. With older players, first base out can be used. A player shall be called out if after reaching the base safely, he is caught off or between the base, that is, if a member of the opposing team throws the ball at the batter and hits him on any part of the body. On the other hand if the batter reaches any base before the volleyball strikes him he is safe. Any player in the opposing team may throw the volley ball at the runner between bases.

E. Linhart.

Jiu-jitsu.

(Pokračování.)

Vtiskování vnější strany kolenou dovnitř a povalení na stranu.

Při předchozím triku útočí se na přední část nohy, děje se to nyní na zadní. Má-li odpůrce na př. levou nohu vpředu, kdežto pravá nachází se vzadu přibližně na téže čáře jako levá pata (toto postavení jest jako postavení boxera nebo člověka, jenž hodlá se někomu vzepřít), tu táhneme ho svou levou rukou za pravý rukáv na levo, tiskneme celým chodidlem své zcela natažené levé nohy se špičkou obrácenou na levo vnější stranu jeho pravého kolena a vrazíme doň, není-li od nás příliš daleko vzdálen, pravou rukou. Náš odpůrce bude tedy, ježto ho potáhneme na levo, mít tendenci vykročit tím směrem a poněvadž mu nastavíme nohy, upadne přes ni. Není

to tedy dokonce žádný podraz jeho kolena, nýbrž spíše nápor na ně, ježto ono jest nejslabší částí nohy.

Zaklínění nohou ze zevnějšíku (levé do levé a pravé do pravé).

Uchopivše oběma rukama odpůrce, přiskočíme těsně k němu, zaklíníme ku př. svou ohnutou levou do podkolenní nohy odpůrce a vyzdvihneme jeho lýtko svým. — Zároveň vrazíme doň levou rukou, kdežto vaše pravice sevře jeho levé bedro. Potýkáme-li se se silným mužem, je lépe udeřiti ho pěstí pod bradu nebo pod nos, než do lopatky.

Podraz nohou zevně nataženou nohou (levé levou a pravé pravou nohou).

Tento trik jest odrůdou předchozího. Posunul-li odpůrce na př. svou pravou nohu

vpřed, chytíme ho v zápěstí svou levou rukou a uchopíme ho pravici za jeho pravou lopatku, při čemž se palec do padpaždí zatne a silně stiskne, aby uchopené rámě řádně bylo napřaženo. Otočíme se na levé patě na levo a udeříme zadní částí svého pravého stehna nebo svého lýtka do těch částí odpůrcovy pravé nohy, jež jim odpovídají, a tlačíme ji dovnitř, sesilující zároveň tlak na pravou lopatku na stranu zevní.

Povalení do zadu a na stranu přes nastavenou nohu zevně (levou proti levé a pravou proti pravé noze).

Posuneme tutéž nohu, kterou náš odpůrce posunul vpřed, zevně vedle jeho, takže se kotníky dotýkají, na př. levou nohu vedle jeho levé, sevřeme svou pravou rukou jeho levý rukáv, při čemž udeříme silně levicí jeho pravou lopatku na pravou stranu, takže přes nataženou nohu musí upadnouti na levou stranu. Místo kotník o kotník můžeme opřít lýtko o lýtko, stehno o stehno, ba i kyčel o kyčel. Tento trik musí býti vykonán zvláště rychle, neboť nacházíme se v téže poloze jako náš odpůrce a je-li silnějším než my, může nás povaliti, místo abychom povalili my jeho. Proto vyskytuje se také odrůda tohoto povalení, jež pro menší a lehké lidi jest velmi vhodná a při níž se mnoho neodvažují. Trik je právě týž jako předchozí; sklesneme však náhle na jedno koleno, v tomto případě na pravé, a natáhneme nohu za nohu odjůrcovu, abychom ho přes ni dozadu povalili. Při všech tricích, při nichž se útočí zevně, dbejmež toho, abychom nepovalili odpůrce přímo do zadu, tedy na záda, nýbrž kruhovitým rozmachem (v úhlu 90° a více), což pád a otřes sesiluje.

Zaklínění nohou uvnitř.

Stojí-li odpůrce oběma nohama na téže čáře a to s vypuklými koleny (tak zv. opičí chůze), což jeho postoj velmi sesiluje, ježto veškeré naše postranní útoky jsou bezúspěšny, a nemůžeme-li ho přimět k tomu, aby posunul nohu vpřed, tu přiskočíme k němu, zaklíníme svou pravou nohu uvnitř do jeho levé (podkolení do podkolení) a vyzdvihneme svým lýtkem jeho. Vrazíme oběma rukama do jeho lopatek a poválíme ho v tomto případě přímo na záda. Držíme-li svou nohou pevně jeho, budeme přímo na něm ležeti.

Pravá noha může se zaklíniti do pravé odpůrcovy, což však není tak účinné. Naproti tomu dají se vykonati pěkné úskoky, útočíme-li nejprve na jednu nohu, rychle od toho opět upustíme a provedeme útok na druhou.

Podraz nohou zevnitř, nataženou nohou.

Tento trik podobá se velice předchozímu. Ale místo abychom zaklínili nohou ohnutou, udeříme nataženou. Rovněž tak musí býti kolena odpůrcova protlačena. Mimo to nebude povalen na záda, nýbrž na stranu. Držíme ho oběma rukama za rukávy nebo výložky kabátu a nutíme ho, aby jednou nohou vykročil, na př. levou, otočíme se, je-li to nutno, na levé patě na levo a udeříme pak zadní dolenní částí svého stehna na vnitřní stranu odpůrcova a tiskneme jeho nohu zevně, tedy ke své pravici, vrážejíce zároveň svou pravici energicky do jeho levé lopatky na levo a táhnouce levicí rovněž stejným směrem. Do nohy vráží se tedy vždy opačným směrem než se táhne. Úskokem lze opět útočiti na jednu nohu a pak přejíti na druhou.

Nastavení nohou a mrštění ku předu.

Tato povalení nelze snadno vykonati, ale zdaří-li se, jsou velmi účinná. Uchopíme na př. svou pravou rukou odpůrcovu pravici v kloubu zápěstním, levicí rámě v krajině tricepsu poněkud nad loktem, stáhneme pak rámě jedním škubnutím dolů a nyní smýkáme odpůrcem pomocí tlaku, který vykonáváme na natažené rámě, na své pravé straně v kruhu, jehož jsme středem, dokola. Pokud je ještě v rozmachu, nastavíme mu rychle svou nataženou levou nohu lýtkem ku předu, proti jeho pravé kosti holenní, takže upadne přes naši nohu obličejem k zemi. Můžeme také postaviti levou nohu před jeho obě nohy nebo klesnouti na pravé koleno, při čemž však musíme se dívatí týmž směrem jako povalený.

Nastavování a podraz nohou bez držení odpůrce.

Tento způsob povalení jest prakticky dobře upotřebitelný, ježto netřeba se k odpůrci příliš přibližovati; ale vyžaduje více síly a cviku než způsob onen. Vnitřním okrajem svého střevice udeříme zevně do kotníku odpůrcova a tlačíme jej dovnitř. Pravá noha útočí na levou a levá na pravou. Stojí-li dotyčná osoba, kterou hodláme povaliti, poněkud vzdálena, tu napadneme ji skokem. — Postavil-li náš odpůrce na př. levou nohu vpřed, poskočíme na levé noze o krok ku předu až jsme dosti blízko a zasadíme celým chodidlem, není-li pak to možno, vnějším okrajem své pravé nohy ránu na levo do levého kotníku odpůrcova tak, že se odpůrce svalí na levou stranu. Místo kotníku může býti zasažena také vnější strana kolena, ovšem nohou ohnutou.

Jiný způsob je napadnouti koleno zevně nohou úplně nataženou, při čemž rána bude dána ze zadu, aby rozmach byl zvýšen.

(Dokončení.)

SOKOL PRESS AND LITERATURE

By Eugene Kunz.

Every organization, and practically every individual, desiring to make known their ideas and ideals, make use of the printed word. Without the printing press, society of today with its many ramifications, is almost unthinkable. Time flees, event crowds event, and there is much to be studied and analyzed. The Sokol Movement like every other social institution, is subject to the law of endless evolution. It is necessary to note these changes; to keep the general public informed of our attitudes and our intentions; to enlighten our own members as to the "official" position taken on important questions. Sokol literature is probably of equal importance in enlightening our members as in explaining our work to non-members.

Although the above stresses contemporary matters, to those who have carefully read the preceding articles in this series of "Representative Sokol Writings" it is obvious that the regular, year in and year out program of general enlightenment must be maintained. It cannot be repeated too frequently that we are more than a gymnastic organization: without mental culture we fail to be true Sokols. Miroslav Tyrš explained to us the necessity of having a well-balanced physical, mental, and ethical program.

Tyrš himself, our first physical culture instructor, also devoted himself to the educational program. The year 1871 saw the founding of the "Sokol" edited by Tyrš. It failed to find response and understanding from the Units, and soon ceased publication. It was revived in 1874, observing its Golden Anniversary in 1924. Up to 1897 the "Sokol" was the only national publication, but in that year the "Věstník Sokolský" was launched, to supplement the "Sokol". Both the periodicals failed to exert any noticeable influence upon the organization in the old country due to disinterest amongst the members, until the convention of 1910 took steps to remedy the situation.

This convention of 1910 endeavored to outline the missions of the two publications: The "Sokol" was to be a revue of Sokol work in general; to discuss questions of universal interest both in the physical and mental culture fields; to comment on current events in gymnastics both in Bohemia and in other lands. The "Věstník" was the mouthpiece of the Czechoslovak Sokol Union—here meetings and conferences were to be reported in detail to the rank and file; con-

temporary questions would be discussed; the "official" stand explained; news from the various Units and Districts would be reported; care would be taken to maintain the true Sokol spirit everywhere. The "Čestník" was augmented by regular contributions in the field of gymnastics and hygiene.

The 1910 convention did more: It specified that every Unit should subscribe to at least two copies of the "Sokol", and at least one copy of the "Věstník Sokolský" for every 10 members. Besides, individual subscriptions were encouraged. By this time many Districts had their own publications (today the only such paper in the United States is that published by the Northeastern District of the American Sokol Union) or several Districts would join in publishing one paper. The convention recommended that these excellent and influential supplements to the national periodicals devote themselves primarily to matters affecting the given District ("home" news). Two copies of each issue were to be sent the headquarters in Praha; one to each District; two copies in exchange for the publications of other Districts.

The convention of 1920 recommended that the editors of the many Sokol publications, and others interested in this work, get together at regular intervals to discuss their problems, seek opportunities for closer cooperation, etc. In 1922 the Czechoslovak Sokol Union was publishing the "Sokol"; "Věstník Sokolský" with its supplements for physical culture instructors; the "Besedy Sokolské" which originally had been a private publication, but was taken over by the Sokol in 1905; and the excellent "Skřivánek" for boys and girls.

We must support our Sokol publications if they are to prosper and benefit our Movement to the maximum degree. By adding to their influence, their circulation, we are but helping ourselves. There are many capable men and women in our American Sokol Union. I need not think of the many instructors of the past, whose lives are replete with valuable experiences; or the instructors of today who meet with interesting problems every week. They should contribute articles—they need not be long—to "Sokol Americký". The members would enjoy reading them, they would have a better understanding of the work done by our cvičitelé and cvičitelky, there would be better cooperation, and finer results throughout. It is to be regretted that for years this sort of matter has not appeared in our national publication.

There are others who have had valuable experiences in administrative work in the Sokol—or men and women who have studied the fundamentals of Sokol Philosophy and who can write pithy items for the guidance of our younger members. He who secretes all his knowledge within himself and dies "guarding it"—he who fails to share it with his fellow-Sokols is not only intellectually miserly, but has not lived according to those precepts set forth in Miroslav Tyrš's "Náš úkol, směr a cíl"—he may have been a member of the Sokol for years, but he did not live the true Sokol life.

Others can contribute to the influence of the Sokol press by subscribing to the various publications and reading them. It may seem strange that I mention this last—but too frequently such excellent papers as our "Sokol Americký" are accepted into the homes, but left unread from month to month. By remaining ignorant about Sokol matters, we hurt ourselves most of all. Frequently criticism is aimed at Sokol officers which is unjustified and would not have been made had the super-critic read his Sokol paper! We do not ask that you agree with every line we print—but we do ask you to read every line and think about it. Ours is a democratic organization and every courteous expression of disagreement is given the same consideration as one of acquiescence.

While discussing the matter of Sokol publications, I cannot but mention the fact that EVERY Sokol Unit should have a Sokol library—a collection of basic Sokol writings, available at all times to all members. Where facilities are available, members should be encouraged to contribute their read copies of non-Sokol magazines. The various Sokol publications should be prominently displayed, including "Sokol Americký" and the "Věstník" of the North-eastern Sokol District whose contents is approximately half in English. The Czechoslovak Sokol Union had designated certain technical works which every Unit was obligated to acquire and place in the Unit's library. It would be interesting to make a survey of the American Sokol Union to ascertain how many Units maintain libraries, and the extent of these.

All the wealth of science, art, culture, truths, are found in books. Books can serve to advance morality, progress, justice, freedom. But like a diamond, the value has to be "dug out"—the books have to be read and digested. You must do this yourself, for yourself. A good book is a good friend.

GREETINGS, MOTTOES, AND SLOGANS OF THE SOKOLS

By Josef Novák.

Translated and Edited by
Voltaire H. Žižka of Cleveland.

Every large organization needs some outer symbol or expression that will catch the eye or ear, in order that the members may recognize one another. It is true of our Sokol Movement, the foundation stone of which is BROTHERHOOD. Salutations or slogans have a certain publicity value; they attract the newcomer; they serve notice to the non-member that he is witness to something out of the ordinary, may arouse his curiosity and his interest in our work. Practically every movement of significance has had its symbols, ritual, passwords, quotations, mottoes, maxims, which though brief, vividly express some important idea or ideal. Consider the power of a phrase in the religious realm!

After the founding of the parent Sokol body in Praha, Miroslav Tyrš suggested the slogan "Tužme se!"; the journalist Josef Barák proposed the present Sokol mode of salutation "Nazdar!". In March, 1862, after a discussion by Eduard Grégr of the aims and significance of the Sokol organization, our ideal Sokol and Bohemian citizen—the first chairman, Jindřich Fuegner, suggested that the informal personal address of "thee" be substituted for the more formal "you".

In these three ways, then, the Movement almost from its very beginning, set itself apart.

The motto "Tužme se" expresses the Sokol physical culture and ethical program to benefit the entire Bohemian nation; to make of every man a capable warrior in the struggle for his people's rights, freedom, and progress. It also suggests the principle that only by our own efforts—the efforts of each one of us, can we achieve our goals, including exemplary citizens morally correct in their private and public contacts, honest and honorable, conscious of their obligations to their fellowmen and their country, fulfilling their duties cheerfully as behooves men healthy and content—and not with complaints and reluctance.

The salutation "Nazdar" was considered more harmonious with the inner workings of the new Movement than the usual stereotyped greetings of the day. For one, it was to replace the hat-tipping, reminiscent of serfdom and inequality; and the countless expressions of servitude—which unfortunately had not disappeared even dur-

ing the life of the Czechoslovak Republic. When one member met another in public, on the streets, his head was to remain covered, and a hearty NAZDAR uttered. That hat, remaining atop his head, had its own message: "Vitiš, bratře—já pán, ty pán!" (Directors of educational activity, vzdělavatelé, will please comment more fully on these and other sections of the essay.) This sincerity and democracy of spirit was well exemplified when Sokol Tomáš G. Masaryk became President of the Czechoslovak Republic. All the messages sent him from Sokol headquarters were in the familiar "thee" and "thou". Any departure from this Sokol institution would have been considered an affront by that great humanitarian. Likewise, if President Beneš is a member, he should be addressed as "bratře" and "ty".

The salutation "Nazdar" is expressive of true brotherhood. Each member takes a real interest in the welfare of his fellow-Sokol; shares his trials and tribulations; enjoys his successes; finally, all are interested in the welfare of their Sokol organization. The "zdar" of the Unit in every enterprise is not only hoped for, but we try to assure its realization by our cooperation.

The Czechoslovak Sokol Union adopted an emblem reading "Na stráž!" Only members were allowed to wear it. It enabled them to recognize one another anywhere. "Oznak, 'Na stráž', připomíná Sokolstvo bdělé a dbalé prospěchu a zájmu celého národa, a stavícího svoji organizaci nikoliv nad národ, ale do služeb národa." Some there were who questioned whether the Czechoslovak Sokol Union was as alert during the existence of the Republic, as previous to its founding.

Regarding the spirit of brotherhood in the Sokol, it is well to remind our readers that the principle of equality does not only mean that you can face your "superior" on equal footing, but that you will recognize the right of your "inferior" to an equal plane. Remember that the democratic ideal is not to lower all to a common level—but to elevate all to a higher level. Tyrš wrote: "Nevstoupil jsi v obyčejný spolek, vstoupil jsi v spolek bratrský. Bratrské 'ty' tě vítá. Avšak bylo by málo, kdyby pouze zejména tě vítalo. Vítá tě vlídnost, vítá tě—kdekoliv jsi—rovnost člověka důstojná." Tykáni nesmí zůstat pouze prázdnou formou—musíš vlít v ni obsah své duše, přidat do toho své síly a zahrát vše teplem svého vlastního srdce, aby v případě potřeby tvé bratrství bylo posilujícím lékem tvému bratru.

Recall that other Sokol slogan: Endless activity, constant dissatisfaction. Review past articles in this series in which we explained the meaning of this slogan—that, for instance, "constant dissatisfaction" means the ever-striving for betterment, for perfection; always trying to improve. Develop not only your body but your mind as well. Mental culture as part of the American Sokol Union program still lags far behind our accomplishments in the physical culture field.

Now as never before we need intelligent, alert, able men and women to lead. Even if you live to be 90, continue to try to improve yourself, to be a complete man and woman. One of the sorriest excuses for failure to read good literature is the alibi, "I haven't any time." Ah, you weaklings, you hypocrites—examine your average day. Do you insist that you haven't 15 or 20 minutes to devote to a good publication, a good book? Is it of greater importance to you to devour a large daily, with all its trash and silliness, its propaganda and its filth, from cover to cover?

"One for all and all for one" was written high above the main tribunal at the Sixth All-Sokol Slet. Think about your family, your community, your country—take an interest in their welfare, their security and happiness. Patriotism is not confined to offering your life for your country when it is in danger; it also includes the pointing out of weaknesses and mistakes in order that your homeland may be benefited, may be strengthened. Only a coward or a fool fears to criticize public officials lest an ass shout "Unpatriotic!" The subversive elements are those which conceal a hidden danger and thus harm our beloved nation—instead of exposing the threat! We must learn to live for our country as well as to die for it—aye, he who by being NA STRÁŽI obviates bloodshed is a real benefactor.

Tyrš gave us such slogans as: Strength and Courage; Morality and Discipline; Love of Freedom. Think about them! And if you are apt to become discouraged because reaction seems to be advancing in the world; if you seek to know how to promote enlightenment, progress, democracy, remember that the great Master, Miroslav Tyrš, said, "Tam svět se hne, kam se síla napře!"

Pamatuji, a podle toho jednej. Nazdar!

ON PAY DAY, BUY BONDS!

Our secret weapon: U. S. Defense Bonds and Stamps. Buy them!

HYGIENE IN THE SOKOL

By Dr. František Tichý.

Translated and Edited by
Voltaire H. Žižka of Cleveland.

The basic idea of Miroslav Tyrš when he conceived the intention of founding the Sokol was the physical, mental, and moral elevation of the entire nation. He believed in the principle of sound mind, sound body. The goal of the Sokol Movement is the development of citizens harmoniously educated intellectually, physically, mentally, and morally.

In order to achieve this goal, it is necessary to understand how to live, what to avoid, and what to cultivate in order to assure a sound body and mind. That is why no Sokol program can be considered adequate which ignores hygiene and physiology. That is why those who lift their eyebrows in surprise or perhaps even in dismay, when Sokol publications such as the *Věstník* of the Northeastern District give space to the tremendously important subject of sex hygiene, are but betraying their own ignorance and their own lack of knowledge of the Sokol spirit.

Mezi povinnosti sokolské náleží i určitá výchova ve směru zdravotním, poučení o životosprávě, o stavbě těla, i o péči o ně. Vychováváme v jednotách našich naše členstvo i v tomto směru a učiníme mocný krok k docílení vrcholné mety Sokolství: všestranné dokonalosti a ušlechtilosti. — Instructors of our gymnasium classes, please take note!

All our meeting rooms, gymnasiums, dressing rooms, should be spotlessly clean. Let there be no unswept corner, no dusty pictures or dirty windows, no unpolished doorknobs. Set an example in the Sokolovna, and the habit of being clean and neat will carry over into our members' families — will be an excellent training for their children. In the past the Slavs have all too often been compared to the Teutons — the one slovenly, the other neat; one could guess the race of a community by the conspicuous manure piles near the dwelling of the first-named.

Every gymnasium should be well-ventilated. Mats should be regularly inspected to assure a minimum of dust when handling them. Let no mother be justified in complaining that her daughter comes home from our classes "terribly dirty". Every gymnasium should equip itself with at least one shower, and sinks so that the gymnast can wash up after the class is over. This equipment is not too expensive, and fre-

quently volunteer labor will take care of the installation. As for toilets — they should never be a disgrace to the Sokol. Many persons judge an organization not by the glamor of that part of the building which strikes the eye — not by the "show pieces" — but by the toilets. If they are neglected, they leave an adverse feeling with the visitor. The toilets can be kept clean and they should be kept clean!

Other essays in this series of *Representatives Sokol Writings* have stressed the importance of every Sokol instructor having a knowledge of hygiene and physiology. If he is ignorant of body function and structure he cannot be an ideal leader. Boys and girls and our juniors should be reminded of the importance of taking care of their teeth. It may be feasible to contact a brother-dentist and have him conduct an examination of an entire class. Each autumn before the regular gymnastic program has begun, a brother-physician should examine all the gymnasts. It is difficult to comprehend why so many of our Units refuse to heed this suggestion, and take a step so vital.

Many pithy suggestions can be offered the classes by the leader. For instance, all should be warned not to eat a big meal before coming to the tělocvična. In summer, the lower extremities should be bathed daily. Whenever and wherever possible, classes should be conducted outdoors with a minimum of clothing — shorts being sufficient attire for males. After the gym class is over, the member should return to his home, retire at once, and enjoy a sound rest. The patronizing of bars with their clouds of smoke, is a sorry aftermath to the health-building Sokol physical culture class.

Each gymnasium should be equipt with a first-aid kit and this kit should not be hidden away, or in a doubtful condition — it should be available on a moment's notice on the gym floor, fully supplied, to assure immediate use.

The above essay is also taken from the brochure "*Základy Sokolského Vzdělání.*"

Nad naši zemí nyní je noc,
kde nežije právo, kde vraždí moc.
Však nastane jítro a s novým dnem
Svoboda přestane býti jen snem!
Ve jméno skolených hrdinných synů
zdvihneme prapor k novému činu,
zvitězí Pravda, zvitězí lid,
v svobodné vlasti budem zas žít!

Marta Polková, Kanada.

ZPRÁVY ORGANISAČNÍ

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ VŠEM JEDNOTÁM AOS.!

Hlavně jednatelům, zpravodajům, dopisovatelům a všem přispívatelům do orgánu.
Veškeré příspěvky, zprávy a dopisy buďtež zasílány na novou adresu a sice:

JARKA KOŠAŘ,
3122 S. Clinton Ave., Berwyn, Ill.
Telefon: Berwyn 702.

Předsednictvo A. O. S.

ZÁPIS

schůze Předsednictva AOS., konané v
pondělí 30. srpna 1943.

Schůzi zahájil starosta br. Karel Prchal. Přítomni bratři: Falta, Jelínek, Kačer, Konečný, Miller, Zmrhal a sestra Čiháková. Omluven br. Košář a sestra Danková.

Zápis o schůzi poslední schválen.

Dopisy: Sokol Villa Dominica, Argentina, posílá opět dopis a v něm programy tělocvičných a divadelních podniků. Žádají o tělocvičné příručky a divadelní hry. Pokud bude možno, s radostí se vyhoví. Zároveň při projednávání této záležitosti bylo schváleno nechat vytisknout 2,000 příruček "O Sokole a Sokolství" českoanglických.

Sokolská Župa Zahraňiční, sídlem v Londýně, po dlouhém odmlčení posílá vřelá bratrská slova, plná pevné důvěry v lepší budoucnost národa a Sokolstva. Po přečtení dopisů bylo schváleno, aby byl výňatek těchto uveřejněn v denním tisku a v našem orgánu "Sokol Americký".

Dr. Jan Papánek oznamuje nám, že Hobart College, Geneva, N. Y., připravuje uctění památky profesorů a studentů Pražské university a v případě, že by Sokolstvo bylo žádáno o spoluúčast, přimlouvá se, by jim bylo vyhověno. S ochotou se vyhoví.

Ústřední Výbor Jednoty Českých Dam zve na slavnost při odevzdání ambulance americké armádě 12. září. Schváleno, aby Obec zastupoval br. Prchal. — Br. Ján Zeman, starosta Svazu Čsl. Sokolstva v Americe, žádá svolání Svazové schůze na sobotu večer 18. září. Schváleno. — Sokol Americký, Chicago, schvaluje založení fondu pro poválečnou pomoc Sokolstvu v Čechách. — Br. Josef Kos, bývalý kočující cvičitel Obce děkuje za pozdravný dopis jemu zasláný a slibuje opět práci v řadách sokolských.

Župa Severovýchodní sděluje, že redakčním článkem, uveřejněným v jejich Věstníku, naprosto nesouhlasí a útočení proti Předsednictvu Obce odsuzuje.

Br. Jarka Košář, náš redaktor a vzdělávatel, zasílá resignaci úřadu vzdělavatele s odůvodněním, že jeho zdravotní stav mu brání k nutnému vyvinutí činnosti vzdělavací. Členové Předsednictva ocitli se před vážným rozhodnutím. Na jedné straně uznávána potřeba větší práce vzdělavatele, na straně druhé poukazováno na nynější mimořádnou dobu, kde veškeré snahy jsou znemožňovány, předně odchodem cvičenců a neporozuměním vzdělavací práce vůbec. Proto, po věcném vysvětlení o postavení bratra vzdělavatele usneseno resignaci nepřijmout, ale žádat, aby celý Ústřední Vzdělavací sbor práci vzdělavatele vykonával.

Zprávy: Za náčelnictvo podává tuto náčelník Jarka Jelínek a zpráva jeho přijata. Schváleno, aby vyhověno bylo žádosti Sokola Milwaukee o vyslání br. náčelníka ku jejich slavnosti 75. výročí založení jednoty. Jelikož ve zprávě jest zmínka o 65letých narozeninách br. Zmrhala, používá příležitosti br. starosta a jménem Předsednictva a celé Obce přítomnému br. Zmrhalovi upřímně a vřele blahopřeje.

Z Ústředny Českého Národního Sdružení podává zprávu starosta br. Prchal a jeho zpráva rovněž přijata. — Připadalo zvolení třetího delegáta na sjezd Českého Národního Sdružení. Navržen br. Zmrhal. Protestuje br. Kačer s poukazem, že se mohl zvolit třetí zástupce rovněž v poslední schůzi z dalších členů Předsednictva ve schůzi přítomných. Jelikož další nominace nestávala, byl br. Zmrhal zvolen.

Na to hovořeno o schůzce, svolané na pátek 3. září a pověřen br. jednatel a náčelník, aby potřebné obstarali.

Schůze skončena v 10:10.

PŘÍJEM:

Sokol Detroit, Mich., členská daň	
Nár. Sdružení	\$ 75.00
Sokol Detroit, Mich., přisp. za I. a II. čtvrt.	70.40
Sokol Yukon, Okla., přisp. za III. čtvrt.	10.20
Sokol Cedar Rapids, Ia., přisp. za I. a II. čtvrt.	99.30
Sokolice Cedar Rapids, Ia., přisp. za II. čtvrt.	25.75
Sokol Ennis, Tex., přisp. za II. čtvrt.	13.50
Sokol Wilber, Nebr., přisp. za II. čtvrt.	21.90
Sokol Houston, Tex., přisp. za II. čtvrt.	7.20
Sokol Tábor, So. Dakota, přisp. za rok 1943	16.20
Sokol Menominee, Mich., přisp. za II. čtvrt.	4.50
Sokol Čechie, Chicago, přisp. za II. čtvrt.	20.55
Sokol Corpus Christi, Tex., přisp. za II. čtvrt.	5.45
Sokol Fugner-Tyrš, Omaha, přisp. za II. čtvrt.	32.70
Sokol East St. Louis, Ill., přisp. za II. čtvrt.	13.80
Sokol Toledo, Ohio, přisp. za I. a II. čtvrt.	11.10
Sokol Fresno, Cal., přisp. za II. čtvrt.	7.65
Sokol Nová Vlast, Cleveland, přisp. za II. čtvrt.	32.10
Sokol Tyrš, Cleveland, přisp. za II. čtvrt.	72.00
Sokol Tyrš, Cleveland, splátka na starý dluh	28.00
Sokol Milwaukee, Wis., přisp. za II. čtvrt.	30.90
Sokol Minneapolis, Minn., přisp. za I. a II. čtvrt.	12.30
Sokol Haugen, Wis., přisp. za II. čtvrt.	3.60
Sokol Hopkins, Minn., přisp. za II. čtvrt.	4.50
Sokol Americký, Chicago, přisp. za I. čtvrt.	23.75
Sokol Little Ferry, N. J., přisp. za II. čtvrt.	30.00
Sokol Little Ferry, N. J., splátka na dluh	10.00
Sokol Portland, Ore., přisp. za II. čtvrt.	5.35
Celkem	\$612.70

Vydání:

Služné jednatele	\$109.40
Služné náčelníka	88.40
Služné poř. Technické hlídky	21.00
Služné redaktora a vzdělavatele	93.90

Služné výpravčího Sok. Amer.	15.00
R. Mejdrieh & Co., tisk Sok. Amer.	238.87
Sokol Chicago Hall, nájem za září	25.00
Úklid úřadovny	2.50
Poštovné úřadovny	4.74
Potřeby do úřadovny	3.56
Illinois Bell Tel. Co.	5.83
Celkem	\$608.20

Porovnání:

Zůstatek z měsíce července	\$ 866.38
Příjem v srpnu	612.70
Celkový příjem	\$1,479.08
Vydání v srpnu	608.20
Zůstatek na září	\$ 870.88
Bankou odpočítáno za tisk čeků	1.15
Zbývá	\$ 869.73

Náčelnictvo A. O. S.

ZÁPIS

o schůzi náčelnictva AOS., konané ve středu, 25. srpna 1945, v 8 hodin večer, v úřadovně AOS.

Schůzi vedl náčelník br. Jelínek.

Přítomni: Farová, Holeková, Škarydová, Tintěrová, Zýková, Jelínek, Linhart, Šimon. Omluveni: Danková, Divišková, Prenerová, Stránský.

Zápis o schůzi 23. června 1943 přijat.

Dopisy: T. J. Sokol Milwaukee zve na jubilejní oslavu 75letého výročí založení jednoty s přáním, aby br. náčelník tam zajel. Usneseno vyhověti a členové obou náčelnictev Obce se dle možnosti též zúčastní. — Br. Fr. Kopecký, náč. župy Západní referuje o župním sletu a závodech. — Sestra Vlasta Koubová podává zkušenosti a doporučení k závodům a zkouškám zdatnosti. Vzata na vědomí. — Sestra Pták, knihovni Šerpánovy knihovny v Omaze, posílá žádost komentátorky Dorothy Thompson o informační brožury a knihy o Sokole. Postoupeno úřadovně Obce a vyřízeno. — A.A.U. posílá dopis o "Swim for Safety Month" z měsíce července. Zodpoví se. — Sestra Betty Prenerová děkuje za pozdrav a květiny, zaslané po její operaci a omlouvá svoji nepřítomnost na schůzi. — Br. Miroslav Parma, t. č. letec v armádě, posílá pozdrav.

Zpráva náčelníka AOS., obsahující referát o dokončených zkouškách zdatnosti, jednání s náčelníkem STJS. br. Paulem Lojpersbergem o společných věcech a Svažu, a jiné činnosti, jež uvádí v podrobnostech, projednána a přijata.

Zkoušky zdatnosti. Předloženy doklady o provedených zkouškách v jednotách a usneseno vydati emblem zdatnosti těm 35, kteří docílili předepsané výsledky. Schváleno, aby prodloužena byla lhůta dorostenkám T. J. Fuegner, L. I., které tabulky poslaly včas Obci, ale nemohly dokončiti několik předmětů. — Zpráva bude uveřejněna.

Schůze Svazu konána bude v září v Chicagu. Náčelník předložil náměty, o kterých jednáno s náč. STJS. Náměty prodebatovány a náčelnictvo znova o nich pojedná před schůzí Svazu.

Program činnosti AOS. pro příští období byl upraven.

Zkoušky zdatnosti pro rok 1944, jsou dle rozsahu připravovány pro určené třídy. Vyčká se na odpověď náčelníka župy Střední, aby postup byl co možná jednotný. Sestry v náčelnictvu Obce připravují rozsah pro ženské třídy.

Propagační film sokolský. Podrobně jednáno o přípravě filmu, dle určitého námětu. Pověřen br. Josef Šimon a náčelník, aby věc propracovali a předložili k posouzení. Br. Šimon předvede i jiné filmy pro přehled a posouzení ve zvláštní schůzi.

Do "Tělocvičné hlídky" uvolili se dáti příspěvky br. Šimon, ses. Tintěrová a br. Línhart.

Místostarostovi AOS., br. J. Zmrhalovi posláno blahopřání k jeho 65letým narozeninám.

Osvědčení vydáno bývalému žákovi cvič. školy AOS. br. T. Milému, z Detroit, pro vojenské autority.

Po schůzi rokováno o různých technických věcech.

Schůze skončena v 9.45 hod. večer.

Jarka Jelínek, náčelník,

Hilda Zýková, jednatelka.

Ú. V. Sbor A. O. S.

POSLEDNÍ SLOVO VZDĚLAVATELE A. O. S.

V životě lidském každé povolání má v sobě vedle zodpovědnosti též i stinné stránky, jež často bud' pro nepochopení, neb neuznání snahy a dobré vůle ztrpčují další působení, ba mnohdy i znechtí další práci a následkem toho pracovník zklamán odchází!

Hledím-li já zpět na své působení v práci vzdělavací za těch 39 roků, tu vidím, že prvních 13 roků (1904-1917), kdy působil jsem blahé paměti v bývalé župě Fuegner-Tyršově, práce vzdělavací přinášela dobré výsledky, ježto bylo pro ni opravdové po-

chopení a hlavně v tělocvičnách se nejvíce uplatňovala, čímž stávala se radostnou a žádoucí.

Po spojení se župy Fuegner-Tyršovy s Nár. Jednotou Sokolskou r. 1917 v jednu Obec práce vzdělavací za pomoci br. Jožy Havránka, kočovného cvičitele a vzdělavatele zdárně přenesla se na venkovské jednoty a vzkřísila mnohé zapadlé znovu k činnosti a vyvolala nové do svazku naší Obce.

Z toho je zřejmo, že jedině osobní styk a zásah může přinést výsledky a že všechno písemné snažení, rady a pokyny vyznívají na prázdno. Tak jako kočovný cvičitel osvědčil se důležitou spojkou s jednotami a župami pro náčelnictvo AOS., tak rovněž kočovný vzdělavatel stal by se platným činitelem pro Ústř. Vzděl. Sbor AOS.

Docházím k tomuto poznání po dlouholeté marné práci na poli vzdělavacím, neboť vedle tělocvičného snažení dle Tyrše výchova mravní, sokolské vzdělání jest nám třeba jako soli. Po třiceti devíti letech působení v nevděčné práci vzdělavací rád bych se vzdal zodpovědného úřadu vzdělavatele AOS. z důvodů zcela vážných, a to hlavně k vůli otřesenému mému zdraví, jež mi nedovoluje plnění dalších nutných povinností na poli vzdělavacím.

Další důvody sdělil jsem dopisem Předsednictvu AOS. a nemíním je udávati v orgánu. Děkuji br. starostovi, Karlu Prchalovi a br. místostarostovi Jar. Zmrhalovi za jejich pomoc a součinnost v prohloubení naší spolupráce v ústředí s tím vřelým přáním, aby vzdělavatelé jednot a žup na příště, dbajíce pokynů z ústředí, chopili se vážné práce vzdělavací ve svém prostředí. Dnešní vážná a těžká doba toho žádá nejvíce, abychom neklesali na mysli a mohli překonat všechny ty oběti a sebezapření, jež válečná doba vyžaduje.

S přáním rozkvětu a posílení prořídých řad sokolských pro další rozmach naší Obce, volám ku všem sestrám a bratrům upřímně Zdar!

Váš oddaný

Jarka Kořář.

Župa Střední.

ZÁPIS

ze schůze S. Ž. S., konané 21. července 1943.

Schůzi zahájila ses. místostarotka Zdeňka Macichová.

Protokol z minule čten a přijat bez oprav. Br. Vorel se táže, zdali žádost od Sokola St. Paul, Minn., která čtena v minulé schůzi, byla zaslána AOS. Toto vyřízeno kladně.

Čtení dopisů: Omluva br. starosty A. Kačera vzata na vědomí, též s díky přijat pozdrav, který zaslal na všechny zástupce z jeho zájezdu na práci organizační, kterou podniká po Spojených Státech pro Č.N.S.

Sokol Stickney oznamuje zástupce do župy br. Martinka.

Č.N.S. oznamuje V. Mobilisaci a žádá spolupráci a hojnou účast v průvodu. Ses. místostarostka apeluje, aby Sokolstvo se mohutně zúčastnilo jak oslavy Karla Havlíčka-Borovského 28. července, tak 8. srpna na V. Mobilisaci a poukazuje na nutnost kupování bondů, aby kvota, určená pro zakoupení lodě jménem J. A. Čermák byla dovršena. Br. náčelník dá svolání k výzvě sokolské účasti.

K tomu rozvinula se silná debata ohledně mužské čapky slav. kroje, že by měla být lepší sokolská kázeň a součinnost, aby ti bratři, kteří mají "over-seas cap" si ji zdarma vyměnili za modré, neb usnesení župy Střední, by měli muži čapky jako ženy, aby společné vystoupení bylo ladnější a stejnobarevné. Byl dán návrh, aby byla zaslána delegace do jednot, by se podvolili, ale po vysvětlení marného pokusu, ponecháno na dobrozdání bratří.

Dopis od Treasury Depart., ve kterém připomínají Victory Tax, kterou máme platit, usneseno, by ses. jednatelka vyřešila u notáře.

Běžné účty povoleny k vyplacení.

Zpráva br. náčelníka J. Regnera: Oznamuje cvičebné hodiny skončeny, doporučuje volné cvičení v době prázdnin a nabádá zúčastnit se kursu, který se právě odbývá. Přinesl promítací stroj, který si vypůjčil, ale nemohl jej upotřebiti, jelikož jest porouchán; žádá, by br. Stárek dal oba stroje prohlédnouti a opravit; odhlasováno tak učiniti.

Zpráva náčelní E. Welclové, která referuje o cvičebním kursu, pořádaném v sok. Chicago, 14 dní, dvakrát týdně; br. Regner řídí cvičební hodiny, br. Jelínek prostná, ses. Prchalová tance, vzděl. přednášky br. Prchal, br. Zmrhal a ses. dr. Svobodová. Toto jest příprava k začátku cvičebního roku z příčin, že jest málo vedoucích, a takto se snaží vycvičiti vedoucí, aby byli zařazeni do tělocvičen, kde jich bude třeba.

Nemile byla dotčena ses. náčelní kritikou v Sokole Americkém ve článku Slet a závody Ž. S. Jest jisté, že práce tak veliká, jakou se může S. Ž. S. vykázati, nezaslouží si takového odsouzení.

Zprávu vzdělavací podala ses. Radvanovská. Kurs, který měl být pořádán v táboře Town of Lake, byl odložen pro neúčast a nezájem některých vzdělavatelů

i členstva. Odbor ten spolupracuje na kursu, který náčelnictvo pořádá. Spoluúčinkují bratři Žaloudek, Beneš, Vlk, Ginsburg, Štěpán a ses. Ciháková.

Vzděl. odborem byla přednesena stížnost od Sok. Chicago ohledně jednotnosti kroje; tato stížnost rozvinula debatu, kterou není možno bez disciplíny a kázně skolské některého členstva uvést v součinnost.

Předs. hosp. výb. br. Stárek oznamuje, že není možné dáti úplnou zprávu ze sletu, neb některé jednoty nevyrovnaly listky a žádá důtklivě, by zástupci svoje jednoty upomenuli. Dále se táže ohledně založení nového fondu AOS., a zdali jest zrušena dosavadní národní daň, neb se pohlíží na Sokolstvo jako vedoucí přispívatele Č.N.S. a nebylo by důstojné toto zrušiti. K této velké debatě promluvil br. Stárek, Vaněk, Brouk, Regner, Vorel, ses. Welclová a Radvanovská. Z toho vyrozuměno, že bývalý fond zůstane nezměněn nadále a nový fond bude udržován, by po válce bylo možné pomoci Sokolstvu v Čsl.

Schůze S. Ž. S. v měsíci srpnu se nekoná, aby bylo možno načerpat novou sílu přes prázdniny k další činnosti.

Sestra místostar. Zdeňka Macichová vyzvala sestry a bratry k zapění americké hymny a tím schůze skončena. Nazdar!

Klara Štichová, jedn.

T. J. SOKOL MILWAUKEE, WIS.

Bratři—sestry!

Těl. Jed. Sokol v Milwaukee oslaví dne 26. září své 75leté výročí založení své sokolské jednoty. Na tuto významnou pro Sokolstvo oslavu vás všechny srdečně zveme. Slavnosti se zúčastní za AOS. br. starosta Karel M. Prchal, za župu Střední br. starosta Adolf Kačer, náčelnictvo Obce a župy a mnoho bratří a sester z okolních jednot.

Zároveň oslaví své 80leté výročí Pěvecký Sbor Hlahol, který bude hostit Pěvecký Sbor Lyrů z Chicago.

Na programu budou družstva Sokolské Župy Střední a Pěvecký Sbor Lyrů. Mimo těch sokolská jednota z Racine vystoupí v čísle "mladých bratří", kteří se podíleli na župním sletě 13. června, z bratří nejmladší jest 46 roků.

Zveme vás všechny — přijďte společně s námi oslavit ona dvě významná pro nás v Milwaukee výročí. — Na shledanou 26. září, v neděli odpoledne na slavnosti v Milwaukee!

S bratrským "Nazdar!"

Pořádající výbor.

Župa Východní.

Little Ferry, New Jersey,
June, 1943.

Dear Editor:

I received a letter today from br. Žižka of Cleveland. Among other things, he brings up the question whether his efforts are being wasted, in preparing those translations of Sokol essays from Bohemian to English. He wonders whether anyone reads them, since no comment has appeared so far in Sokol Americký and they have been running for about two years.

I say the time is not wasted: I read every article, and have saved the lot for future reference. When I was in the hospital recently, Charles Kus, our náčelník for more than 14 years, said, "Bill, do you notice the English in Sokol Americký — the articles by br. Žižka are excellent."

I told br. Kus how Žižka and I met personally in 1932 and in 1938 on the Aquitania, and of the grand times we had together in the stará vlast.

I hope our organization will always follow the principles laid down by Fuegner, Tyrš, Vaníček, Kálal and the other great Sokol leaders. Otherwise we would become an "imitation" Sokol.

Five years ago we spent unforgettable days in Českoslovakia. June 25 my wife and I observed our silver anniversary at a banquet at Sokol Bubeneč, suburb of Praha. When parting, we promised to meet there again in 1944, but this seems very doubtful. Let us do our best to destroy Fascism, and be on guard against the growth of reaction everywhere — that curse mentioned recently by President Eduard Beneš as being a worldwide.

Yours, William Zábranský, Jr.

Vážený br. starosto a bratři!

V poslední době se mi dostal do rukou věstník Americké Obce Sokolské, kde ku své radosti jsem se dočetl, že byla odhlášována daň na člena v Obci ku pomoci sokolstvu ve staré vlasti po této válce.

Bratři, cítím se povinován, abych alespoň tímto malým příspěvkem splatil část toho, co mi moje jednota ve staré vlasti dala do základu jako dorostenci.

Byly to nejkrásnější dny mého mládí, které snad až nyní nesou ovoce. Nebýt těch vzpomínek, které často hučí v uších a za které nevinně tisíce bratří trpí ve vlasti, dny o této poušti by byly daleko těžší.

Nezlomná vůle našich ve staré vlasti dělá ohromné divy.

Zdar vám ve vaší práci a brzký konec toho utrpení ve staré vlasti.

Váš

Ryšánek.

Příkládám \$5.00 na vypsanou daň.

Župa Severovýchodní.ZA SESTROU MARIÍ PŘECHOVOU.

Jako neočekávaná rána zasáhla nás zpráva o odchodu všemi námi milované sestry Marie Přechové. Nemohli jsme uvěřit, že by mohla tak náhle odejít. A přece jest tomu tak. Srdce, které tlouklo pro všechno dobré, ustalo ve svém chodu a nastala resignace. Resignace v odmlčení navždy.

V sestře Přechové ztrácíme č lenku nenaharaditelnou. Její mírná povaha zasahovala do všech záležitostí a vždy se snažila, abychom vše vyřídili pro dobro celku. Budeme ji velmi, velmi postrádati.

Sokolská myšlenka byla jí posvátnou a pro sokolství jí nebylo nic těžkého učiniti. Jako mladé děvče cvičila a po provdání se cvičila obdobně. V národních podnicích pracovala mezi prvními, obětavě a nenáročně. Národ a sokolství byly jí svaté. Ztratili jsme jednu duši z duší nejlepších, ženu krásnou, krásnou pro její lidské cítění. V druhém odboji pracovala od počátku. A když přicházely různé náhledy, kdy zřejmě bylo viditelné, že přichází z osobních pohnutek na úkor naší svaté věci, tu sestra Přechová nabádala k vytrvalosti a poukazovala na náš konečný cíl, vytrvat až do konečného vítězství, až do osvobození našeho drahého národa.

Nebylo jí dopřáno pracovat až d té chvíle, kdy opět zasvítl slunko svobody, kdy opět náš lid volně povstane, aby pracoval na roli dědičném pro blaho celého národa. Až tato chvíle přijde, až píš'aly a zvony oznamovatí budou, že ztichla vřava válečná, tu vděčné naše vzpomínky patřiti budou předčasně zemřelé sestře Marii Přechové, jež svou hřívnou také mnoho přispěla ke konečnému vítězství.

Osířeli její draží, srdci jejímu nejbližší, však osířeli také mnozí z nás, kterým odešla přítelkyně, která rozuměla bolestem i radostem.

Budiž Ti zachována krásná lidská vzpomínka.
A. P.

**BUY U. S. WAR BONDS
AND STAMPS!**

VZPOMÍNÁME ROKU 1893.

Na letošní rok 1943 připadlo 50. výročí konání Kolumbijské světové výstavy v Chicagu, jež byla uspořádána na oslavu 400. výročí objevení Ameriky Kříštofem Kolumbem. Na tuto výstavu přijeli lidé z celého světa a také z naší staré vlasti, ze zemí českých, přijela zvláštní výprava.

Pro americké Čechy tato Kolumbijská výstava znamenala také mnoho. Poskytla jim vlastně příležitost k prvnímu mohutnému veřejnému vystoupení jako příslušníků samostatného národa vzdor tomu, že jejich národ doma netěšil se tehdy ještě samostatnosti politické.

Výstavní správa povolila Čechům uspořádati zvláštní "Český den", který byl položen na neděli 12. srpna 1893. Byl to největší národní svátek českého Chicaga a okolí, na který přijeli krajané i z dalekých míst, takže to byl vlastně velký svátek celé české Ameriky.

Průvod vypravený od síně ČSPS. na 18. a May ul. k stanici zvýšené dráhy v okolí Congress ul. a State ul. ve vnitřním městě byl obrovský. Odtamtud účastníci jeli na výstaviště do Jacksonova parku, kde byl proveden bohatý program, při kterém ovšem nesmělo scházeti sokolské cvičení. Některá čísla hudebního programu řídil sám slavný skladatel dr. Antonín Dvořák, některá V. J. Hlaváč, profesor hudby na carské konservatoři v Petrohradě. Slavnostním řečníkem byl Karel Jonáš z Racine, tehdy místogovernor státu Wisconsinu. Velký úspěch mělo vystoupení Sokolstva za vedení bratra Josefa Čermáka.

Na "Českém dni" 1893 vyhrávala také "Sokolská kapela", jež byla sestavena krátce před tím z hudebníků vybraných ze všech českých kapel v Chicagu. Byli tehdy její členové považováni za nejvýtečnější české hudebníky té doby. Obrázek této kapely z roku 1893 přinášíme v tomto čísle Sokola Amerického a připomínáme, že ze všech těch hudebníků dnes žije už jenom Bohumír Veselý, který tehdy byl malým hochem; bydlí v Mundelein, Ill., a je již dlouhá léta členem Chicago Symphony Orchestra.

O historii fotografie této sokolské kapely uvádím tuto zajímavou podrobnost: Br. Oldřich C. Bayna z čís. 3568 Armitage Ave., syn jednoho z oněch hudebníků a nyní úředník městské školní rady v Chicagu, věděl z otcova vyprávění o této fotografii právě jako jeho bratr Jaroslav Bayna z čís. 2036 sev. Keystone Ave. Nemohli ji však nikde nalézt. Konečně po dlouhém pátrání podařilo se Oldřichovi objevit ji na jedné farmě v Iowě, kde však už byla dávno od-

stěhována do jedné hospodářské budovy, ačkoli to byl velký zvětšený obraz. Oběma bratřím Baynovým, kteří pocházejí ze staré sokolské rodiny, vděčíme tedy dnes za zachování této vzácné památky.

Pokud jde o Sokolskou kapelu, vedenou br. Frant. Veselým, ta se držela dlouho pohromadě. A její členové nikdy nelitovali námahy podle slov sokolské písně: "A byt' i cesta daleká, ta sokolika neleká." Na to vzpomněl si br. Jaroslav Bayna, nyní úředník ve finančním oddělení města Chicaga i vypravoval, že hudebníci se ani nestarali o peněžitou odměnu, ježto byli rádi, že svou hudbou mohli obveseliti a obšťastniti ostatní. Pravil:

"Na příklad když Sokol Slovanská Lípa mívá piknik do Algonquin po dráze North Western anebo do Palos Park po dráze Wabash, byla to událost, na kterou se všichni tehdejší krajané těšili již celé měsíce předem. V den výletu, což bývalo v neděli, tato sokolská kapela shromáždila se již v 7 hodin ráno před sokolovnou na DeKoven ul. a za zvuků pochodu vedla průvod na nádraží. Na výletišti vyhrávala pak k tanci celý den a večer znova vedla průvod zpět na nádraží k návratu do Chicaga, při čemž sta mužů, žen a dětí zpívalo české písně, jak kapela hrála. Ti výletníci při svém návratu do Chicaga o půlnoci bývali sice notně unaveni, ale při tom šťastní."

Sokolská kapela nevyhrávala však jenom krajanům po celém Chicagu, nýbrž zájžděla na pozvání i do osad kolem Chicaga. Nejezdila však sama. Neboť jakmile se naši dověděli, že kapela v neděli někam pojede, připravili se a v neděli jeli s ní. Tak se nejednou stalo, že na některé venkovské slavnosti nebo zábavě bylo více návštěvníků z Chicaga nežli domácích.

V oněch "starých zlatých časech" nebylo takového překotného shonu a chvatu jako nyní, lidé neměli tak vysokých požadavků a jsouce skromnější, byli družnější a také šťastnější. A to je jednou z nejdůležitějších věcí, jež nám nyní scházejí, jak dosvědčí všichni starí pamětníci, kteří měli štěstí, že se tehdy zúčastnili onoho "Českého dne" 12. srpna 1893 v Chicagu.

F. L. Musil.

KAM PATŘÍ VAŠE DĚTI?

Krajané a krajanek, bratři a sestry, dejte své děti zapsat do české svobodomyšlné školy hned na začátku školního roku!

Za necelé dva týdny otevrou se opět síně škol veřejných, obecných i vyšších. I v našich českých svobodomyšlných školách bude hned v úterý, po Dnu Práce zahájen zá-

pis. Tyto naše školy vstupují nastávajícím školním rokem do 61. roku svého působení. Za tuto dobu vyslaly do života celé pluky mladých lidí, kteří pracují v našich spolicích a národních organizacích. Máme tu na mysli 60. výročí nejstarší české svob. školy v Chicagu a okolí, "Matice školské", jež byla založena v únoru 1883. Je to významné jubileum nejen této školy, nýbrž všech svobodomyšlných škol, ba, jubileum celé české pokrokové veřejnosti v naší metropoli. Jak přispět k oslavě toho jubilea? Tím, že početně silným zápisem zabezpečíme ještě na léta život české větve v této zemi.

České Národní Sdružení pojalo na posledním sjezdu otázku českého školství do svého programu. Proto připomíná dnes co nejdůležitěji svému členstvu a celé naší veřejnosti, že dítě rodičů čs. původu patří do české svob. školy. Věc Československa je dnes i věcí naší nové vlasti. Armáda Spoj. Států klade veliký význam na jazykovou znalost, jak dosvědčuje dopis vojína, graduanta čes. svob. školy "Besídka", z něhož uvádíme: "Jsem teď v devítitýdenním kursu a pak budu poslán k dalšímu výcviku a vzdělání, jak naznačeno A.S.T.P. (Army Specialized Training Program). Jen málo nás bylo k tomu určeno a většina jich má kursy v psychologii a universitní vzdělání. Za to, že jsem já složil zkoušku, mohu děkovat pouze svému českému původu a hlavně tomu, že umím mluvit, číst a psát česky. Zdejší autority kladou velkou váhu na znalost cizích jazyků a musím tu zdůraznit, že znalost češtiny je velmi vítána. Mezi 11 jazyky, jež jsou rozděleny dle důležitosti v několik skupin, je čeština ve skupině první."

Dopis je poslán bývalé učitelce čes. svob. škol, o níž pisatel soudí, že dosud vyučuje. "Myslím, že byste měla ve své škole zvláště starším hochům důtklivě připomenout, jak ohromný význam má v armádě znalost češtiny."

Výňatek z dopisu mluví sám za sebe. Vyvrací nade všechnu pochybnost porážecí tvrzeň, že návštěva čes. svob. škol nemá dnes významu. Je to hlas syna českých rodičů, hlas mladého muže, který se sám přesvědčil, jak nesmírně získal tím, že si osvojil plnou znalost řeči svých rodičů.

Bratři a sestry, krajané a krajanky, naděje na úplné vítězství svobody a volnosti stále stoupá, ba, možno říci, že se blížíme ukončení této hrozné války rychleji než snad předpokládáme. Pracujeme pro osvobození a vybudování nového, ještě silnějšího a krásnějšího Československa, jak je naší povinností, ale pravdou je, že musíme

konat svou povinnost i na čs. úseku kulturním v této zemi, že musíme naplnit svými dětmi síně čes. svob. škol, jež jsou jednou z nejdůležitějších složek tohoto úseku.

Pošlete své děti do českých svob. škol, konejte svou lidskou, občanskou a kulturní povinnost k rodnému Československu i k této zemi!

**Tiskový výbor. Krajského výboru Čes.
Nár. Sdružení v Chicagu.**

ZÁVOD DOROSTENEK ŽUPY SEVEROVÝCHODNÍ.

Dne 26. června konal se závod dorostenek župy Severovýchodní v tělocvičně Sokola Čech-Havliček v Clevelandu. Byli jsme potěšeni návštěvou dorostenek Sokola Detroit, které se závodu zúčastnily v plném počtu.

Ve vyšším oddělení závodilo 17 dorostenek. V nižším oddělení závodilo 22 dorostenek — tři družstva. Závod se konal v tělocvičce prostných a nářadovém.

Děk náčelnici sestře Šebkové za její obětavost a díky všem soudkyním za tak krásnou spolupráci, aby se tento závod vydařil. Soudkyně byly sestry: Zbořilová a Lišková z Detroit, Hotová, Škodová, Hochová, Jerábková, Lacinová, Šimová, Kozáková, G. Tichá, Jichová a Kutíšová z Clevelandu.

Výsledky jsou jak následuje:

Vyšší dorostenky.

1. Ruth Růžička, Detroit	38.65
Bodů	
2. Amelia Říha, Tyrš	38.50
3. Mary Tittle, Detroit	37.10
4. Dorothy Soltis, Havliček	35.90
5. Marcella Masl, Havliček	35.85
6. Dorothy Celustka, Tyrš	34.55
7. Helen Žimunek, Nová Vlast	33.96
8. Helen Trojek, Detroit	33.05
9. Lillian Šima, Tyrš	32.38
10. Doris Wimmer, Detroit	30.94

Nížší dorostenky.

Družstva: Bodů

1. Sokol Detroit	196.71
2. Sokol Tyrš	183.85
3. Sokol Nová Vlast	183.21

Jednotlivkyně:

1. Jennie Fiema, Detroit	37.85
2. Irene Miekiewicz, Detroit	37.80
3. Gloria Supik, Tyrš	36.80
4. Viola Polanka, Nová Vlast	36.70
5. Libbie Eistenstein, Tyrš	36.25
6. Ethel Gupka, Detroit	35.55
7. Dolores Mach, Tyrš	34.94
8. Dot Moravanský, Detroit	34.80
9. Eleanor Krátký, Nová Vlast	34.75
10. Mildred Kabát, Tyrš	33.70

Růžena Pšeničková, vedoucí.

ADRESÁŘ AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ.

AOS. A JEJÍ ODBORY:

Předsednictvo AOS. Schůze poslední pondělí v měsíci. Starosta: Karel M. Prchal, 2419 S. Scoville Ave., Berwyn, Ill.; jednatel: Václav Konečný, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.; náčelníci: Jar. J. Zmrhal, Jos. Sýkorová; pokladník: Jos. Falta.

Peněžní poukázky, at' už Money Orders anebo čeky, bud' teč vystavovány na jméno AMERICAN SOKOL UNION; k osobním čekům nutno připojit 10c v poštovních známkách na změnu. Adresa na všechny zásilky pro Předsednictvo AOS.: American Sokol Union, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Náčelnictvo AOS. Náčelník: Jarka Jelínek, 1408 W. 18th St.; náčelnice: Kate Danko, 4955 Henderson Ave.; jednatelka: Hilda Zýková, 1408 W. 18th St., Chicago, Ill.

Ústřední vzděl. sbor A. O. S. Schůze 3. pondělí v měsíci v úředně Výk. výboru. Předseda: Jar. J. Zmrhal, 4301 W. Cullerton St., Chicago, Ill.; vzdělavatel: Jarka Kořář, 1928 S. Cuyler Ave., Berwyn, Ill.

Ústřední věstník "Sokol Americký".—Redaktor: Jarka Kořář, 1928 S. Cuyler Ave., Berwyn, Ill.

ŽUPA VÝCHODNÍ, NEW YORK, N. Y.

Ústřední výbor. Schůze třetí pondělí v měsíci v Sokolovně, 420-424 E. 71st St., New York, N. Y. Starosta: Josef Gregor, 1317 First Ave., New York City; jednatel: Josef Kolman, 3414 Third Ave., Bronx, N. Y.

Náčelnictvo: Náčelník Jos. Szama, 425 E. 69th St., N. Y. C.; náčelnice Anna Svátek, 25-83—48th St., Astoria, L. I., N. Y.

Dopisy, týkající se různých odborů, zasílány bud' teč na jednatele oněch výborů.

ŽUPA SEVEROVÝCHODNÍ, CLEVELAND, O.

Výkonný výbor župy Severovýchodní. Starosta: Jan Tichý, 6114 Ridge Rd.; jednatel: Anton Svoboda, 5286 Broadway. Schůze 2. sobotu v měsíci v Sokole Čech-Havlíček na Wendell Ave.

Náčelnictvo mužů: Náčelník: Frank Krátký; jednatel: Fr. Kunáček, 3438 W. 98th St. Schůze konají se poslední pondělí v měsíci v 8 hod. večer v sokolovně na Wendell Avenue.

Náčelnictvo žen: Schůze každé 2. pondělí v měsíci v 8 hod. večer v Sokole Čech-Havlíček na Wendell Ave. Náčelnice: Vlasta Šebková, 3539 Hildana Road; místonáčelnice: Ann Škoda a Eliška Pešková; vedoucí dorostenek: Agnes Hantl; vedoucí žákyň: Evelyn Tichá; vedoucí her: Emily Hoch; jednatelka: Vivian Lucina, 3241 W. 44th St.

Vzdělávací sbor župy Severovýchodní: Vzdělavatel: Anton Svoboda, 5286 Broadway. Župní orgán, "Vestník sokolské župy Severovýchodní", měsíčník, 15501 Broadway, Bedford, Ohio. Redaktor: Voltaire H. Žižka, 3472 W. 126th St., Cleveland, O.

ŽUPA STŘEDNÍ, CHICAGO, ILL.

Ústřední výbor: Schůze každou 3. středu v měsíci v Sokole Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Starosta: Adolf Kačer, 2434 S. Ridgeway Ave.; náčelnice: Zdeňka Macichová; jednatelka: Clara Štichová, 1438 S. 61st St., Cicero, Ill.; pokladník: Jos. Brouk, 2345 S. 56th Ave., Cicero, Ill.

Náčelnictvo župy Střední koná schůze každou první středu v měsíci v 8 hodin večer v Sokole

Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Náčelník: Joseph Regner, 2522 S. Hamlin Ave.; I. místonáčelník: Ed. Linhart, 2424 S. 56th Ave., Cicero, Ill.; II. místonáčelník: George Kalaš, 2545 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.; jednatel: Frank Vorel, 1342 S. 61st Ave., Cicero, Ill. Členové náčelnictva: Rudolph Lejhanc, Oldřich Kudrnovský, Jiří Hošek, Edwin J. Halík, Charles Zdeněk.

Náčelnictvo žen župy Střední: Schůze se konají každý 4. pátek v měsíci v 8 hodin večer, v Sokole Havlíček-Tyrš. Náčelnice E. Welclová, 4242 W. 21st Place; I. místonáčelnice a vedoucí dorostenek: Marie Fuková, 961 W. 19th St.; II. místonáčelnice a vedoucí žákyň: Růžena Lejhancová, 2416 S. Karlov Ave., všechny Chicago, Ill.; jednatelka: Zdeňka Tintěrová, 2111 S. 59th St., Cicero, Ill. Členky náčelnictva: Mae Kopecký, Marie Filippek, Ančič Jenny, Irene Marek.

Vzdělávací sbor župy Střední: Předseda: Frank Štěpán, 1521 So. 58th St., Cicero, Ill.; jednatelka: Marie Radvanovská, 4249 W. Cullerton St., Chicago, Ill.

ŽUPA ZÁPADNÍ, OMAHA, NEB.

Ústřední výbor koná své schůze každé druhé pondělí v 8 hodin večer v síni Těl. Jed. Sokol Omaha, S. 13th St., Omaha, Neb. Starosta: Š. Rokůsek, 1932 S. 16th St.; jednatel: Jos. Tománek, 1708 "B" St., Omaha, Neb.

Náčelnictvo. Náčelník: Fr. Kopecký, 2401 "Q" St.; místonáčelník: Fr. Vaněk, 1815 Ontario St.; náčelnice: Frances Hulač, 5324 Seward St.; jednatelka: Eliška Raška, 1955 So. 14th St. Schůze 1. středu v měsíci večer.

Vzdělávací sbor: Š. Rokůsek, 1932 S. 16th St., předseda; vzdělavatel: Fr. Raška.

ŽUPA SEVERNÍ, ST. PAUL, MINN.

Ústřední výbor: Schůze každý první pátek v měsíci v síni Č.S.P.S. v 8 hod. večer v St. Paul. Starosta: Josef Pavlíček, 792 Juno St., St. Paul; jednatel: Frank R. Vaněk, 1245 Lincoln Ave., St. Paul; náčelník: Frank Verner, 989 Scheffer Ave., St. Paul; náčelnice: Mildred Pleva, 487 St. Clair St.; vzdělávací odbor: Marie Svanhauser, 957 Scheffer Str.

ŽUPA JIŽNÍ, DALLAS, TEXAS.

Ústřední výbor v Dallas, Texas. Starosta Ben. Převrátil, 7923 Dayton Ave.; jednatel Ant. Kos, 5731 Mercedes St.; pokladník Wm. Nesuda, 3522 Frank St. Schůze 4. úterý večer v sokolovně na Carl St. Všechny dopisy zasílat pouze na jednatele Náčelnictvo:

Vzdělávací sbor: Vzdělavatel Joseph Vytopil, Ennis, Texas; Fr. Rendl, 2022—2nd Ave., Dallas, Texas.

ŽUPA PACIFICKÁ, SAN FRANCISCO, CAL.

Ústřední výbor: Starosta: Vojta Plášil, R. 2, Box 2684, Redwood City, Calif; jednatel: Jos. Čížkovský, 650 Sanchez St. Schůze se konají v Sokol Hall, 739 Page St., každé 3. pondělí v měsíci v 8 hodin večer.

Náčelnictvo. Náčelník: F. Višek, 1435 Thousand Oak Blvd., Albany, Cal.; náčelnice: O. Prince, 424 W. Almond St., Compton, Cal.

Vzdělávací sbor: Vzdělavatel a dopisovatel: Rud. Herman, 1409 Geary, San Francisco, Calif.